

TELLIJATELE

Trükkalid loodavad ekspordi peale

Üha suurem osa siinsest trüki-võimsusest täidab välisklientide tellimusi. ▶**Trükitööstuse ja kirjastuste TOP**

MAJANDUSKASV

Hullu buumi asemel tasakaalus majandus

Kuigi Eesti Panga president **ARDO HANSSON** nimetas Eesti majanduse praegust olukorda ideaalseks, kärpis keskpank tuleva aasta majanduskasvu prognoosi 3% peale. ▶**6-7**

Äripäev

Neljapäev, 13. detsember 2012
nr 230 (4652) 2,50 eurot

↑ EUR/USD
1,3040

↓ USD/EUR
0,7669

↓ EUR/SEK
8,6275

↓ NordPool
59,87

↑ Euribor
0,318%

Kuhu kadus Autorollost sularaha?

▶ Autorollost suure summa sularaha kadumise varjamiseks sõlmitud laenuleping on tõenäoliselt võltsitud. Äripäev leidis üles Pihkva ärimähe, kelle isikut tema teadmata kasutati. ▶**2,4-5**

PANKROTISTUNUD
Autorollos kadunud sularaha kohta peak-sid selgitusi andma et-tevõtte endine omanik ja juht Väino Pentus (vasakul), uus omanik Siim Roode (all), Keit Pentus-Rosimannus ja Rain Rosimannus.

FOTOD: KARLI SAUL/SCANPIX,
ANDRAS KRALLA,
MARIS OJASUU

TÖÖSTUS

Uus töötaja satub kergesti ohtu

Tööinspektoritele teevad muret sagedased õnnetused uute, vähem kui aasta ametis olnud töötajatega. Peamise põhjusena nimetavad nad kehvapoolset väl-jaõpet. ▶**13**

EUROOPA LIIT

Lennukad plaanid jäävad ootama

Täna algava Euroopa Ülemkogu eel lauale pandud "tõelise rahaliidu" visioone on tippkohtumiseks palju lahemaks tembitud. Eelkõige keskendutakse lähemale kuule-kuule. ▶**10-11**

INVESTOR

Dow' koerad võivad ka hammustada

Dow Jonesi tööstuskeskmise kümnet kõrgema dividenditoot-lusega aktsiat kutsutakse Dow' koerteks. Nende alusel investee-rimine on lihtne, kuid sel on ka oma puudused. ▶**16-17**

KOLUMN

„Eesmärgiks võiks seada vähen-dada avaliku sektori kulusid kuni 4% riigi eelarvest.

Ettevõtja Erik Ehasoo näeb, et avaliku sektori ebaefektiivsus ja ebakompet-sus on ajale jalgu jäänud. ▶**14**

TEGIJA

Mark Smith

pidi juhi kohalt lahkuma enne Eesti-reisi

Kuigi Sillamäel asuv haruldaste muldmetallide töötaja Molycorp Silmet võitis tänavuse Äripäeva edukate ettevõtete TOP 100, ei päästnud see tehase emafirma Molycorpi juhti Mark Smithi. Nõukogu otsusega tema teeneid enam ei vajata. Samal ajal valmistuti Sillamäel uue

laboratooriumi pidulikuks avamiseks, mida pidi kaunistama ka firma juhi kohalviibimine. Sellevõrra jäi üritus nüüd lahjemaks. Molycorpi tegevust uurib praegu USA väärtpaberijärelevalve ja firma aktsia on börsil kolinal allapoole veerenud. Ettevõtete loodab, et investorite usaldus taastub.

REPLIIK

Kasvuproгноos kahanes

Kui veel juunis lubas keskpank järgmise aasta majanduskasvuks 3,6%, siis nüüd alandas Eesti Pank kasvuproгноosi kolmele protsendile. Eesti põhilised näitajad on küll väga head, kuid tasakaal võlakriisi tõttu habras.

EESTI Pank ennustab tänavuaastaseks majanduskasvuks 2,9 protsenti.

PÄEVA FAKT

8

PROTSENTI Swedbanki klientidest on säästnud aastapalka ületava summa. 8 protsendil klientidel on hoiusena säästetud 3–6 palka, 7 protsendil klientidel 6–12 palka.

TÄPSUSTUS

Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liidu teatel tuleb eile ilmunud Tööstuse ajakirjas õigeks lugeda, et sellel aastal on Eestis toodetud kokku 1,651 miljonit m³ saematerjali.

AJALOO ILU

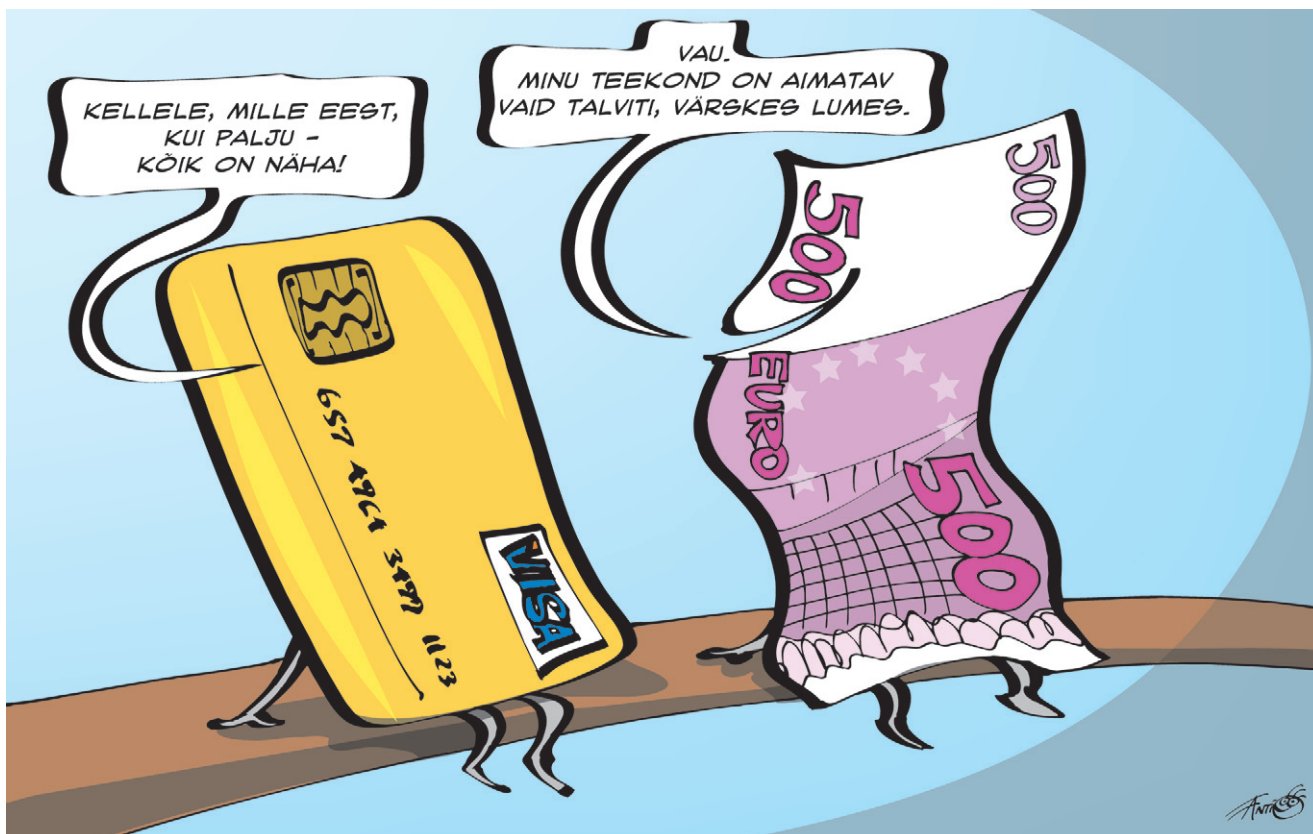
Läti pangapaanika

13. detsembril 2011 kirjutas Äripäev Lätis puhkenud pangapaanikast, mida ajendasid kuulujutud, et Swedbankil on probleeme. Inimesed tormasid sularaha välja võtma ja osas automaatides sai sularaha otsa. Läti rahandusminister Andris Vilks märkis pisut hiljem, et pangajooksul võis olla huvitav kõrvalmõju – jaekaubanduse käibe suurenemine. **Hetkeseis.** Läti jaekaubanduse käive oli eelmise aasta seitsme kuuga püsihindades 9,8 protsenti suurem kui aasta tagasi samal ajal. Kas pangajooksul oli sellele oma mõju, seda riigi statistikaamet ei uurinud.

HOMME

Suur hulk tuntud ettevõtteid on müügis. Loe, millised.

LOE ÄRIPÄEVAST

ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Palun selgitage, kuhu Autorollost sularaha kadus

Keskkonnaminister Keit Pentus-Rosimannusega seotud Autorollo pankrotiskandali kohta avalikuks saanud uus info on tekitanud kahtlusi, et tsiviilvaidlusele lisaks on põhjust algatada ka kriminaaluurimine. Tänane Äripäev kirjutab kahtlustest, et Autorollos võltsiti laenulepingut, millega kadus ettevõttest 2 miljonit krooni sularaha. Lisaks on veel kahtlus miljoni krooni sulas väljalaenamises. Laenulepingud ilmusid firma raamatupidamise pärast seda, kui ettevõtte tegevuses osalesid aktiivselt Keit Pentus-Rosimannus ja Rain Rosimannus ning nende tuttav advokaat Siim Roode. Autorollo ise oli aga läinud juba Keit Pentus-Rosimannuse isalt Siim Roode firma omandusse.

Tänases Äripäevas avaldatud info viitab, et Reformierakonna kahe tipp-poliitiku osalusel võidi rikkuda seadust. Oleme novembri lõpust alates toonud avalikkuse ette fakte ja kahtlusi, mis viitavad võimalikele kuritegudele. Nüüd peaks ärkama prokuratuur ja asuma kahtlusi kontrollima. Kõige hullem kahtlus on sularaha väljakantimine ning selle varjamiseks fiktiivsete laenulepingute sõlmimine. Prokuratuuri esindajad on seni öelnud, et Autorollo suhtes alustati märtsis kriminaalmenetlus, et uurida, kas ettevõtte juhid venitasid pankrotiavalduse esitamise. Praegu on detsembri lõpp ja selle ühe episoodi uurimine veel kestab. Samas on ilmnenud palju tõsisemad kahtlused ja seetõttu ei tasu prokuratuuril lasta end ja avalikkust uinutada kevadel alustatud kriminaalasjaga.

Millest kõnelevad uued faktid? Esiteks sellest, et Autorollos võidi ajada segi ettevõtte ja isiklik rahakott. Oleme ka varem kirjutanud, et Autorollost tehti 2009. aastal regulaarselt

”**Nüüd võiks prokuratuur ka ärgata ja hakata novembri lõpul avalikuks saanud juhtumiga ilmnenud kahtlusi kontrollima.**

suuri sularaha väljamakseid, mille kohta puudus korrektne dokumentatsioon. 2010. aasta augustis ilmusid aga ettevõtte raamatupidamisprogrammi kaks imelikku laenulepingut, mille alusel on antud välja kaks sularahalaenu. Üks laen oli 1 miljon krooni ja teine 2 miljonit krooni.

Kaks miljonit krooni laenati Roman Moiseevile, kes tunnistas sel nädalal Äripäevale antud intervjuus, et ta ei ole mingit raha saanud ja tema allkiri lepingul on võltsitud.

Laenulepingute võltsimisele viitab ka see, et nendest polnud teadlik Tiit Pohl, kes kuuni 2010. aasta suveni kuulus ametlikult Autorollo juhatusse. Tema teadmatust võib seletada sellega, et laenulepingud jõudsid Autorollo raamatupidamise pärast seda, kui tema oli juhatuselt lahkunud.

Kuhu kadus sularaha? Ettevõttest väljastatud sularahalaene kasutatakse reeglina pettuseks. Näiteks siis, kui ettevõtja on kasutanud firma raha isiklikeks kulutusteks. Me ei tea, mis otsustarbel võidi Autorollost 3 miljonit krooni välja viia, kuid see tuleb välja selgitada.

Kõige lihtsam on toimunud selgitada nelikul Väino Pentus, Rain Rosimannus, Keit Pentus-Rosimannus ja Siim Roode. Kolm viimast olid omavahel tihedas kirjavahetuses, kui kahtlased tehingud Autorollos alguse said. Väino Pentus kuulus juhatusse. Millal ja kellega ikkagi laenulepingud sõlmiti, milleks sularahalaene anti, miks neid tagasi ei nõutud, miks räägib üks väidetav laenu saaja, et tema identiteet on varastatud? Nendele küsimustele peavad asjaosalised ise vastama või peab prokuratuur hakkama vastust otsima.

A Loe Äripäevast

KAANELUGU “Autorollost kadus suur summa sularaha” tänases lehes lk 4–5

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine
Firma kätte 24h jooksul! Suur nimevalik

wasp project

www.wasp.ee
info@wasp.ee
Tel. 6 77 01 55
Mob. 51 12 061

KAARDID ENNUSTAVAD
Tel 900 1727 • 24 h

Hind 1,09 €/min
Sooduspakkumine: www.ennustus.ee
Käitelt ennustamine veebis: www.hiromantia.eu

oscarrehvid

Partner, keda võib usaldada!

- Rehvide vahetus ja remont
- Rehvihoi
- Vanarehvide kogumine

Tallinn, Pärnu, Tartu, Rakvere

www.oscarrehvid.ee

ML-TRANSPORT

Osakoormate vedu tagaluukautodega
TALLINN–HELSINKI–TALLINN

Enne kl 12 tellitud veos järgmisel tööpäeval sihtkohas!

tel: +372 505 5074
info@mltransport.ee

www.mltransport.ee

TAMREX

PARIMA HINNA JA KVALITEEDI SUHTEGA TALVESAAPAD TAMREXIST!

- LAI LIIST
12 MONDO-
POINTI
- KOMPOSIIT-
TURVANINA
- TÕMBLUKK
SAAPA
SISEKÜLJEL
- APT
TORKEKINDEL
VAHETALD
- THINSULATE
+ KARVANE
VOODER
- KÜLMA
ISOLEERIV
VÄLISTALD

COFRA
BORN TO WORK

COFRA Bragi S3 CI
HRO SRC talvesaapad

art 13600

99 €

Vett hüljavast nahast pealsed, karvane vooder naturaalse villaga, lisaks THINSULATE® B200 külma isolatsioon. Pehmet PU-st anatoomiline sisetald. Cold defender PU/Nitriil välistald (hea vastupidavus madalate temperatuuride juures) talub õli ja mitmeid kemikaale, hea löögisummutus, antistaatilised. Komposiitnina ja APT-tald (metallivaba). Kulumiskindlad tugevdused nina- ja kannaosas. Laia liistuga (12 mondopointi).
Saapa siseküljel tõmblukkl!

- TESTITUD
-30 °C
KÜLMAS
- KOMPOSIIT-
TURVANINA
- KVALITEETNE
ITAALIA
TÄISNAHK
- TEKSTIILIST
TORKEKINDEL
VAHETALD
- THINSULATE
B600
VOODER
- ALUMIINIUM-
KIHIGA
SISETALD
- KÜLMA
ISOLEERIV
VÄLISTALD
- LAI LIIST
12 MONDO-
POINTI
- VEEKINDEL
NAHK
- TEIBITUD
ÕMBLUSED

COFRA
BORN TO WORK

COFRA Muspelli S3 CI WR
HRO SRC talvesaapad

art 13500

125 €

Ülisoojad talvesaapad, millel on veekindlast täisnahast pealsed (kvaliteetne itaalia nahk), tekstiilsisu kaetud aluminiseeritud viildiga, lisaks THINSULATE® B600 külmaisolatsioon. Cold defender PU/Nitriil välistald (hea vastupidavus madalate temperatuuride juures) talub õli ja mitmeid kemikaale, hea löögisummutus, antistaatilised. Cold Barrier anatoomiline sisetald. Komposiitnina ja APT-tald (metallivaba). Kulumiskindlad tugevdused nina- ja kannaosas. Rullõõsid ja lukustid võimaldavad kiiret ja kerget saapapaelte sidumist. Laia liistuga (12 mondopointi).

art 81783

49 €

art NA005

57 €

art 88-451

Tavahind 75 €
67.50 €

art 35140

79 €

art 13570

89 €

art 88-461

99 €

art 13640

106 €

art P710571

189 €

Hinnad sisaldavad käibemaksu 20% ja kehtivad kuni 31.12.2012 või kuni kaup on jätkub!

TAMREX OHUTUSE OÜ

Tel 654 9900 Faks 654 9901 e-post: tamrex@tamrex.ee www.tamrex.ee

TALLINN Laki 5, Pärnu mnt 130, Katusepapi 35	TARTU Aardla 114, Ringtee 37a	PÄRNU Riia mnt 169a, Savi 3	RAKVERE Pikk 2	VILJANDI Riia mnt 42a	JÕHVI Tartu mnt 30	VÕRU Pliiri 2	VALGA Vabaduse 39	NARVA Tallinna mnt 19c	HAAPSAALU Ehitajate 2a, Uuemõisa
--	---	---------------------------------------	--------------------------	---------------------------------	------------------------------	-------------------------	-----------------------------	----------------------------------	--

”Roman Moiseev: See leping on koostatud kuupäeval, kui ma ei saanudki Eestis olla. Ma sain passi ja Eesti viisa palju hiljem.

ÄRIPÄEV 13. detsember 2012

toimetaja Aivar Hundimägi, tel 667 0115, e-post aivar.hundimagi@aripaev.ee

Laenulepingu järgi Autorollost 2 miljonit krooni sularahas laenu saanud Venemaa ettevõtja

TEISIPÄEVA
õhtul osalesid
Rain Rosimannus ja
Keit Pentus-Rosimannus
president
Toomas
Hendrik
Ilvese juures
Kadriorus
toimunud
pidulikul va-
litsusliikmete
kohtumisel.

FOTO: ERIK PROZES

PANKROTISKANDAAL

Autorollo lepingutel võltsimise kahtlus. Sularaha saatus teadamata

A KADRI JAKOBSON, PIRET REILJAN, KOIT BRINKMANN
uuriv@aripaev.ee

Pankrotistunud Autorollost lepingu järgi kaks miljonit krooni laenu saanud Pihkva ettevõtja Roman Moiseev pole enda sõnul seda raha saanud ning kinnitab, et tema allkiri lepingul on võltsitud.

2010. aastal andis transpordifirma Autorollo lepingu järgi 2 miljonit kroonise sularahalaenu Venemaa kodanikule Roman Moiseevile ning 1 miljonit kroonise sularahalaenu Hillar Taltsi tänaseks likvideerimisel olevale firmale Est-Trade Group. Autorollo oli laenulepingute väljailumise ajaks läinud keskkonnaminister Keit Pentus-Rosimannuse ja Rain Rosimannuse poolt appi kutsutud advokaat Siim Roode ettevõtte omandusse.

Tegelikult on Autorollo võlausaldajad ammu kahtlustanud, et need kaks sularaha laenulepingut võivad olla fiktiivsed ning nendega on üritatud hoopis varjata rohkeid sularaha väljamakseid Autorollo pangakontolt. Lisaks tekitab kahtlusi fakt, et nende laenude tagasisaamisega keegi ei tegele.

Pihkva ärirees on üllatunud. Venemaa kodaniku Roman Moiseeviga sõlmitud laenulepingus on kirjas küll mehe sünniaasta ja -päev, kuid aadressiks on märgitud vaid Venemaa 47/9-2. Salapäraselt Moiseevit otsinud Äripäev leidis tema telefoninumbri internetist. Ta on seotud Pihkvas paari firmaga.

Äripäeva telefonikõne Autorollo teemal ei tule Moiseevile üllatusena. Talle on juba sel nädalal saadetud vaadata laenulepingut, millele ta alla on kirjutanud. Moiseev kinnitab, et tema nimi, aadress, sünniaeg on õiged, kuid allkiri on võltsitud. Pealegi on see eestikeelne ning ta ei saa sellest midagi aru.

Lisaks ei saanud ta olla lepingut sõlminud, sest ei viibinud sel ajal Eestis. Tal polnud nimelt sel ajal

Eesti viisat. Moiseeviga sõlmitud laenulepinguga on veel üks tähelepanuväärne detail. Autorollo nimel on sularahalaenu väljastanud Väino Pentus, kuid Pentuse allkirja lepingul ei ole. On ainult Moiseevi allkiri, mis, nagu nüüd selgub, võib olla võltsitud.

Teise laenulepinguga ka segased lood. Lisaks Moiseevile sõlmis Autorollo miljonikroonise sularaha laenulepingu ettevõtete likvideerija Hillar Taltsi kontrolli all olnud Est-Trade Groupiga. Talts väitis Äripäevale, et laenuleping toimus, kuid detaile ta enam ei mäletanud. Nii palju ta ütles, et Autorollost saadud laenu oli vajalik muude võlgnevuste likvideerimiseks.

Est-Trade Groupi omanik ja juhatuse liige oli kuni 2009. aasta augustini Urmas Põld, kelle sõnul tema ajal sellist laenulepingut ei toiminud. “Ei, kindlasti mitte, absoluutselt,” lausus ta. Põllu sõnul ei ole ta pärast oma osaluse loovutamist ettevõtte tegevusega kursis, kuna distantseerus sellest täielikult. Põllu osaluse omandas Hillar Talts.

Kui võtta kokku Äripäevale teadaolev info, siis sel ajal, kui laenuleping toodi Autorollo raamatupidamisse, kuulus Est-Trade Group Taltsile, aga ajal, kui sularahalaenu väidetavalt välja anti, kuulus firma veel Põllule.

Talts omas ja juhtis Est-Trade Groupi vaid pisut rohkem kui aasta, kui ettevõtte 2010. aasta oktoobris likvideerimisele läks. Kusjuures likvideerija, kes saabus ainsa juhatuse liikme Taltsi asemele, on korduvalt varguste eest kriminaalkorras karistatud Remy Špilev.

Keskkonnaminister Keit Pentus-Rosimannus ja tema abikaasa Rain Rosimannus väitsid, et nemad ei tea sularaha laenulepingutest midagi.

“Ma ei tea nende laenude asjaoludest midagi,” ütles Rain Rosimannus. Sama kinnitas eile ka Keit Pentus-Rosimannus. Äripäev saatis küsimused sularahalaenu kohta ka advokaat Siim Roodele, kuid eile õhtuks polnud ta neile vastanud.

A Loe veebist

Intervjuud Rain Rosimannuse ja Hillar Taltsiga
WWW.ARIPAEV.EE

2010.

aasta suvel viidi Autorollosse kaks sularaha laenulepingut ja kästi need firma raamatupidamisprogrammi kanda. On põhjust arvata, et need lepingud olid fiktiivsed.

Roman Moiseev: see ei ole minu allkiri!

Lepingu järgi Autorollolt 2 miljonit krooni laenu saanud Pihkva ettevõtja Roman Moiseev ütles, et tema allkirja on võltsitud. Järgneb intervjuu Moiseeviga.

Kas Te Autorollo-nimelist firmateate? Ei teadnud. Mulle saadeti eile see laenuleping, kuid see on eesti keeles ja ma ei saa sellest midagi aru.

Aga sünnikuupäevad on Teie omad? Jah, sünnikuupäev ja -aasta klapiivad. Eesnimi, perekonnanimi ja isanimi samuti klapiivad. Nagu ka maja ja korteri aadress, ainult tänavanime pole kirjas.

Kuidas see saab võimalik olla? Selline asi on nüüd välja tulnud. Mul on tahtmine Eestisse tulla ja nende inimeste vastu kohtusse pöörduda moraalse kahju tekitamise eest. Ma sõidan üsna tihti Eestisse ja ma ei taha, et kellegi pärast oleks mul seal probleeme.

Keegi on siis Eestis varastanud Teie identiteedi? Paistab nii.

Te olete äris tegev, Teil on Pihkvas kaks firmat? Jah.

On Teil siin vaenlasi, võib-olla soovib keegi Teile sellega halba teha? Selles ma küll kahtlen. Minu sõbrad Eestis, nad on ka minu sugulased, ütlesid, et selle firma (Autorollo – toim) direktor on vanem mees. Minul mingit seost selle firmaga ei ole. See leping on koostatud kuupäeval, kui ma ei saanudki Eestis olla. Ma sain passi ja Eesti viisa palju hiljem. Ainus variant saaks olla, et nad sõitsid rahaga siia minu juurde ja ma kirjutasin alla paberile, mis oli eesti keeles ja millest ma midagi aru ei saa.

Meiegi imestasime, miks kirjutas Venemaa kodanik alla eestikeelsele laenulepingule. Kui minuga Venemaal nii tehtaks, siis ma saaksin kohtu kaudu nendelt inimestelt kahjuraha nõuda. Nad on minu allkirja järel teinud. See ei ole minu oma! Ma pole sellele lepingule allkirja andnud!

Kas Teil on ärikontakte Eestis? Ma olen eestlastega palju aastaid koostööd teinud. Vedasime Eestisse 10–12 aastat puitu. Aga see oli juba 5–6 aastat tagasi, kui selle äri lõpetasime. Mul on Eestis palju sõpru.

Rain Rosimannus tegeles Swedi laenuga

Autorollo Swedbankist saadud KredExi käendusega laenu asjaga tegeles Rain Rosimannus, ütles 2010. aasta suveni Autorollo juhatuse liikmeks olnud Tiit Pohl. Pohl asutas 1997. aastal osaühingu Autorollo, mille müüs 2008. aastal Väino Pentuse firmale Naitsirk. Pärast tehingut kustutati äriregistrist Tiit Pohla asutatud Autorollo ja Pentuse firma Naitsirk nimi muudeti Autorolloks.

2008. aastal võttis Pentusele kuuluv Autorollo Swedbankist 9 miljonit krooni laenu, seda laenu käendas riiklik sihtasutus KredEx. Laenuga tegeles Pohla sõnul Rain Rosimannus. "Tema tahtis laenu saada Nordea pangast, et Autorollot ära osta. Tol hetkel oli Nordea pangast kõige rohkem liisinguid ja Nordea pank ei andnud seda laenu," rääkis Pohl, kelle sõnul nõustas Rain Rosimannus Väino Pentust teinud firma ostmisel.

Aktiivsemalt sekkusid Rosimannused Autorollo tegevusse pärast seda, kui firma oli Pohla sõnul juba upakil. "Sel hetkel andsid nad korraldusi, kuidas neid varasid kantida ja kuidas kõiki petta. Isegi ju selline käsk anti Sillamaale (Autorollo juhatuse liige Janos Sillamaa – toim), et ta helistaks klientidele ja ütles, et Swedbanki arvele raha ei kantaks ja kantaks kõik SEB ar-

vele. Sest laen oli võetud Swedbankist ja pank oleks saanud raha kinni hoida. Advokaat võetigi selleks, et võimalikult palju oma tasku päästa."

Äripäev on alates novembri lõpust saatnud Autorollos toimunuga seoses korduvalt küsimusi ka Rain Rosimannusele. Kuni eilseni süüdistas Rosimannus Äripäeva laimukampaanias osalemises ning väljamõeldud lugude kirjutamises. Eile aga oli Rosimannus nõus konkreetsemalt ja sisulisemalt vastama. Näiteks tunnistas ta, et käis Autorollo laenu teemal pangas esindajaga kohtumas.

"Olin abikaasa isa palvel kaasas tema esimesel kohtumisel Swedbanki esindajaga. Laenuvõtmise võimekuse hindamise ja laenuandmisega tegeles Swedbank," ütles Rosimannus. Mis puudutab KredExi käendust, siis seda ta ei mäleta. "Ma ei mäleta mingist KredExi käendusest midagi," kinnitas ta.

Rosimannus kinnitas, et Autorollo tegevust ei ole ta juhtinud. "Mina ei ole teinud ja ma pole saanudki teha äriühingu käekäiku mõjutavaid otsuseid. Olen 2010 aprillis abikaasa isa palvel leidnud ettevõttele nõustaja ja aidanud ettevõtte juhatuse teise liikmega omaval kontakti ja infot vahetada," lausus ta.

Üks küsimus

Olete 30. aprillil 2010. a andnud Autorollo raamatupidajale korraldusi töötasu ja üüri maksmiseks, ehkki firmal oli olemas kaks juhatuse liiget. Miks Te andsite firmas pärast selle müüki korraldusi?

KEIT PENTUS-ROSIMANNUS
keskkonnaminister

Edastas inisa palvel oma e-kirjaga täieõiguslikult juhatuse liikmelt päev varem samuti e-kirjaga saadud info, et on vaja tasuda üür ja sellele sama juhatuse liikme enda palk. Ma ei ole olnud sellises positsioonis, et ise juhtimiskorraldusi anda. Ma pole kuulunud ei ettevõtte juhatuse ega omanike hulka.

Taust Mitu nädalat Äripäeva fookuses

27. NOVEMBRIL kirjutas Äripäev, et keskkonnaminister Keit Pentus-Rosimannus, tema abikaasat, Reformierakonna tipp-poliitikut Rain Rosimannust ja advokaat Siim Roodet ähvardab poole miljoni eurone hagi seoses ministri isale Väino Pentusele kuulunud pankrotis veofirmaga Autorollo. Pankrotitoimikonna kontrollil all olev Autorollo esitaski 3. detsembril hagi kohtusse.

KAANEL 5

StarLett

Ofsettrüki ja digitaaltrüki seadmed ja tarvikud

Meie partnerid:

KOMORI
Kando Beyond Expectations

Horizon

hp indigo

SCREEN
MEDIA TECHNOLOGY

PERFECTA
Cutting Systems

follant

PLANATOL

van Son
ROYAL DUTCH PRINTING INK FACTORIES

apex
Group of companies

xingraphics

HI-TECH COATINGS

StarLett SIA
Bikernieku str.121P
Riga Latvia
Tel.: + 371 67 531 070
E-mail: starlett@starlett.lv

Starlett OÜ
Laki 15 Tallinn
Tel.: +372 6825548
E-mail: products@starlett.ee
Giljotiini terade teritamine!

**VANALINNA HUBASEIM
LOUNGE FIRMA- VÕI
ERAPEO KORRALDAMISEKS**

Küsi pakkumist
sales@schlossle-hotels.com
või tel: 699 7780

Aadress: Pühavaimu 13/15,
Tallinn

suite
LOUNGE • TALLINN

Vaasan Baltic sai suurima EASi toetuse

Sel aastal on Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS) väljastanud tööstusettevõtja tehnoloogiainvesteeringu toetust kokku kuuele tööstusfirmale, selgub EASi toetatud projektide andmetest.

Suurima tööstusettevõtja tehnoloogiainvesteeringu toetuse on tänavu saanud Harjumaa ettevõtte Vaasan Baltic AS, millele eraldati uue tehase tehnoloogiliste seadmete soetamiseks 1 miljon eurot, kirjutas Äripäeva teemaveeb Tööstusuudised.

Suuruselt teise toetuse ehk ligi 520 000 eurot on saanud Raplamaa ettevõtte OÜ Vindor oma tootmisvõimsuste suurendamiseks.

Osaühing Alise Technic sai tootmistehnoloogia arendamiseks 258 750 eurot.

OÜ Vasar sai toetust kasutatud elektroemilise pinnakattete liini soetamiseks, summa oli 246 250 eurot.

OÜ-le Torm Metall on EAS väljastanud tegevusvaldkonna laiendamiseks ja tootmisvõimekuse tõstmiseks toetust 178 942 eurot ning OÜ-le Tarmatec on väljastatud torulaserlõikuseadme hankeks ja allhanketegevuse laiendamiseks toetust 63 530 eurot.

TOOSTUSUUDISED.EE

Riigikogu võttis eelarve vastu

Riigikogu kiitis 55 poolthäälega eile heaks järgmise aasta eelarve, milles plaanitavad kulud on 7,7 miljardit ja tulud 7,5 miljardit eurot. Riigieelarve vastu hääletas 37 riigikogu liiget.

Eelarve tulude maht kasvab kooskõlas majanduse stabiilse arenguga järgmisel aastal 2,2 protsenti ning kulud suurenevad 1,1 protsenti, teatas rahandusministeerium. Eelarves on olulisel kohal sotsiaalse turvalisuse suurendamine – kasvavad pensionid, vajaduspõhised lastetoetused, töötutoetused ning ravikindlustuse kulud haigekassa eelarves. Suureneb ka valitsemisalade palgafond 4,4%, mille jao- tuse ametiasutuste vahel otsustab iga minister, seisab ministeeriumi teates.

Järgmise aasta eelarvega pü- sib Eesti võlakoorumus Euroopa Liidu madalaimana. Prognoo- sitav võlakoorumus on 12% SKPst, millest EFSFi mõju on 4,3%. Üldi- ne maksukoormus langeb 2013. aastal 32,6%-le, teatas rahandus- ministeerium.

ARIPAEV.EE

PROGNOOS

Kriis on uus normaalsus.

Eesti Panga sõnul
on majanduse
tervis ideaalne

KAISA GABRAL
kaisa.gabral@aripaev.ee

Eesti Panga teatel on Eesti majandus ideaalses korras. Põhjus, miks inimesed seda ei tunne- ta, peitub panga hinnangul liiga suurtes ootus- tes. Ettevõtjad jäävad sootuks teisele arvamusele.

“Kui vaadata praegusi võimalusi, siis on praegu ideaalne olukord. Võib-olla ollakse harjutud palju kiirema majanduskasvuga, kus 3–4% tundub natukene madal. Seepärast ma tahaksin, et euroalal ja mujal läheks paremini, et välisnõudlus jälle kasvaks. Aga oodatakse loomulikult kiiremat kasvu,” vastas Eesti Panga president Ardo Hansson küsimusele, miks majanduskasv inimes- teni jõudnud ei ole.

Hansson selgitas, et buumi ajal kasvasid pal- gad kiiremini kui tootlikkus ja seejärel tuli taga- silöö, kus palgad suisa langesid, kuna tootlik- kus oli väike. Nüüd on tema sõnul jälle positiivne tsükkel, kus keskmine brutokuupalk kasvab kus- kil 6% aastas. “See on üsna lähedal majanduse ül- disele palga kasvu võimele. Ma arvan, et arvestades majanduse võimekust, on praegune seis normaals- ne,” lisas Hansson.

Ka panga asepresident Ülo Kaasik nentis, et Ees- til läheb üsna hästi. “Välisnõudlus on veidi väiksem kui varem, kuid me ootame, et see 2014. aastal kas- vab. Eestile on oluline see, kuidas eksportival sek- toril läheb. Ekspordi kasv tuleb mõnevõrra kiirem kui sisenõudluse kasv,” märkis Kaasik.

Välisnõudlus peaks tagama kasvu. Eesti Panga hinnangul on oluline see, mis toimub meie lähe- dal asuvates riikides, samuti euroala võlakriisi la- henemine. “Kui kriis laieneb, siis võib see kandu- da ka meie naabritele ja meid otsesemalt mõjuta- da,” märkis Hansson. Samas on Soome majandus juba näidanud jahrenemise märke.

“Meie lõunanaabritel on praegu jällegi ELi kõi- ge kiiremini kasvav majandus, ka Venemaa kas- vab. Loomulikult on Soome ja Rootsi tähtsaimad, kuid Rootsi langust me ei eelda,” märkis Kaasik. Teisisõnu peaks Venemaa ja Baltimaade turu kasv kompenseerima selle osa, mis Põhjamaadest puu- du jääb.

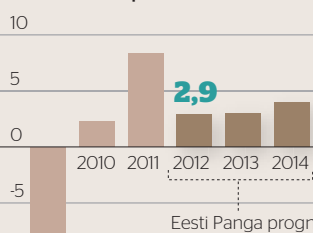
Kuigi majandus areneb tasakaalus, siis võib se-

Ä VÕRDLUS

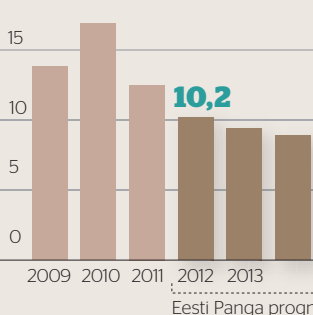
Eesti Pank näeb lähitulevikku helgetes toonides

protsentides, SKP ja selle komponendid on esitatud aheldatud väärtustena

SKP muutus püsivhindades

TÖÖPUUDUS

SKP ON PIKAAJALISE TRENDI LÄ- HEDAL

Praegustes tingimustes on SKP kasv ideaalsuse lähedal. Majan- duse kasv 3-4% üsna tasakaalu lähedal ja hea saavutus.

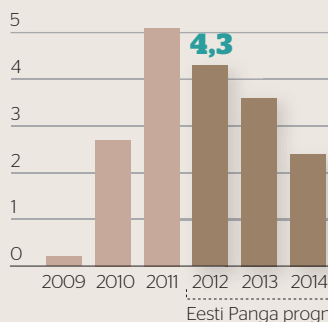
TÖÖPUUDUS PALGAKASVU EI KII- RENDA

Ohuks on, kui tööpuudus vähe- neks ülikiresti ja tekitaks palga- surge, mis oleks kiirem kui toot- likkuse kasv – see võib üle kan- duda konkurentsivõime vähe- nemisele.

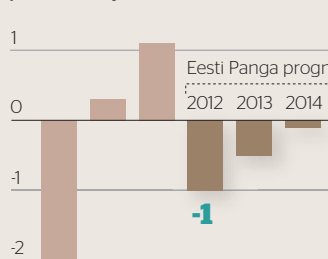
ALUSINFLATSIOON ON PÜSINUD MADAL

Toiduhinnad, kütuse hinnad ja

TARBIJAHINNAINDEKSI muutus

VALITSUSSEKTORI EELARVE puudu/ülejääk SKPst

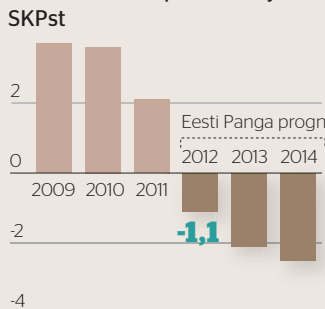

elektter on väga heitlikud. Need võivad kas järsku tõusta või järs- ku langeda, seda ma oleme vii- mastel kuudel ka näinud. Prae- gu me prognoosime, et toidu ja energia hinnad on pigem lan- gustrendis, kuid selle trendi üm- ber on suur ebamäärasus. Baas- prognoos eeldab, et ülejäänud inflatsiooni komponendid on küllaltki hästi kontrolli all.

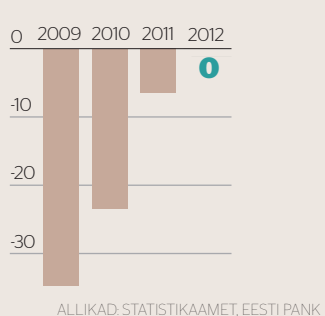
VALITSEMISSEKTORI EELARVE PUUDUJÄÄK ON VÄIKE

Palgasurve on ühiskonnas üsna suur ja kui see peaks kanduma ühest haurust teise ja minema üleüldiseks, siis see võib ka eel- arve tasakaalust välja lüüa.

JOOKSEVKONTO puudu/ülejääk SKPst

VÄLISVÕLA netopositsioon SKPst

JOOKSEVKONTO PUUDUJÄÄK ON AJALOOSES VÕRDLUSES VÄIKE

See võib vaikselt suureneda, kuid baasstsenaariumi järgi me ei näe, et jooksevkonto puudu- jääk võiks väga tasakaalust väl- ja minna. Kui inimestel kindlus- tunne kasvaks ja hakatakse pal- ju tarbima, siis võib see kiiremini defitsiidi suunas liikuda.

VÄLISVÕLA NETOPOSITSIOON ON TASAKAALUL LÄHEDEL

Me sõltusime buumi ajal välis- raha sissevoolust, nüüd on neid laene osaliselt tagasi makstud ja meie haavatavus välisshokkidest on väiksem, kuna välisvõlakoor- mus on väiksem.

ALLIKAD: STATISTIKAAMET, EESTI PANK

EESTI Panga presidendi Ardo Hanssoni ja asepresendi Ülo Kaasiku hinnangul on Eesti majandusseis hea, kuni meie sihtturgudel läheb hästi.

FOTO: ERIK PROZES

”Mis meil endal siin sees ikka nii nihu võib minna. Oleme tublid töömesilased edasi, suhtumine on ju paigas, ei larista, ei pilli.

Smarten-Logisticsi üks omanikke Indrek Prants

da ohustada madalate intressidega kaasnedä võid liialt kiire laenukasv.

Nõudluse pool teeb muret. Ka majandusanalüütik Maris Lauri sõnul läheb Eesti majandusel võrreldes muu Euroopaga hästi, samas pole seis just roosiline. “Ilmselt on nõudlusega probleeme, just välisnõudlusega. Ja ma arvan, et ka sisenõudluse kasv läheb järgmisel aastal mõnevõrra vaevilisemaks,” lausus Lauri ja lisas, et samas ei saa väita, et ees paistaks kriis.

Sisenõudluses on Lauri sõnul palju lahtisi otsi. Näiteks: kui palju riik on valmis investeerima. Veidi on Euroopa raha veel kulutada, kuid saastekvoodi raha saab suures osas otsa. Teine küsimus on Lauri sõnul see, kui palju ettevõtted investeerivad. “Tundub, et nad on ilma suurema kärata juba palju investeerinud, aga tuleb loota, et nad näevad kaugeimat perspektiivi ja investeerimine jätkub,” lisas ta. Kinnisvarainvesteeringute suhtes ta optimismiks samas põhjust ei näe.

Kui hinnad tõusevad liiga kiiresti, mõjutab see tarbimist. “Kardan, et aasta alguses on inimesed veidi ehmatanud. Kõik ootavad elektri hinna tõusu ja see kandub mõnevõrra ka teistesse hindadesse,” seletas Lauri, kelle sõnul tõusevad ilmselt palgasurve tõttu järgmisel aastal ajutiselt ka inimeste palgad.

Inimesed on kriisiga ära harjunud. Alexela ASi juhatuse liikme Juhan Kolgi sõnul võib kriisi nimetada juba uueks normaalsuseks. “Meil on konstantne kriis. Oleme kõik sellega juba harjunud,” tõdes ta. “See numbritega tegelemine on väga paljudele inimeste toiduallikas, kuid midagi väga palju me sellest välja ei loe, kõik on tagantjärele tarkus,” kommenteeris Kolk Eesti Panga järgmise aasta alguse majanduskasvu prognoosi.

“Meie optimistid küll ei ole. Oleme kogu aeg olnud seisukohal, et kriis jätkub ja lõppu ei paista. Kuid see ongi tavaolukord. Igas olukorras inimesed elavad ju, isegi sõja ajal inimesed elavad,” lisas Kolk. “Unistada võib igasugustest asjadest, kuid suurt buumi lähiajal näha küll ei ole. See on olukord, millega tuleb täna leppida ja sellest tuleb ka lahtuda. Pigem siseturg kahaneb või siis ei kasva väga kiiresti,” lisas ettevõtja.

Prisma Peremarketi tegevjuhi Janne Lihavaineni sõnul on isegi homset piima müüki võimatu täpselt ennustada, rääkimata siis millestki nii keerulisest kui terve riigi või maailma majandus. Samas tõdes ta, et on pigem positiivselt meelestatud, sest lisaks üldisele majanduskasvule ja inflatsioonile näevad nemad kasvuvõimalusi turuosa juurdevoitmises. “Tööjõud on praegu eriti Tallinnas juba kriitiline probleem. Ilmselt toob see kaasa küll palga kasvu, kuid ei lahenda olukorda – vajaminevaid töökäsi ei ole lihtsalt piisavalt. Tööjõupuudus pidurdab pikemas perspektiivis kahjuks ka majanduskasvu,” nentis Lihavainen.

Ohuks kukkumine eksporditurul. Smarten-Logisticsi ühe omaniku Indrek Prantsi sõnul on majandus üldiselt stabiilne olnud. “Väga suuri karsid ja samas ka eurofiat ees ei paista,” märkis ta.

Prantsi sõnul on jaekaubandus hea sisetarbimise peegliks ja sealt on küll näha, et aastatel 2008–2009 oli kõva kukkumine, siis paar-kolm aastat on tagasi ronitud ja kuigi käibenumbrid pole veel buumi aja tasemel, siis palju puudu ka ei ole. “Käive on praegu tervem, efektiivsem ja kasumlikum,” märkis Prants, lisades, et tänu kriisile on tehtud palju õigeid otsuseid ja kulude poolelt on õhku välja lastud. “Jalad põhjas tunne on, stabiilne.”

Reaalkasv pole Prantsu sõnul kasvanud, kuid kui vaadata Eesti inimeste tohtut hoiuste hulka, siis tundub, et inimestel raha on. Ta pakkus, et inimesed on nüüd harjunud ebakindlusega, mis siin euro tulekuga oli ja ka kriisist tulenes. “Nüüd on sellest ülealalhoidlikkusest üle saadud. Loomulikult nuriseta selle üle, kui toid ja elekter kallinevad, kuid tegelikult Eesti inimestel on hoiuseid küll ja veel,” lisas ta.

Prantsi sõnul on Eesti majanduse suurimaks ohuks see, kui paari suurema eksporditava ettevõtte turud ära kukuvad. “See mõjutab makronumbreid. Mis meil endal siin sees ikka nii nihu võib minna. Oleme tublid töömesilased edasi, suhtumine on ju paigas, ei larista, ei pilli.”

**Eesti
Innovatsiooni
Instituut**

A Pera Technology company

Project Managers

Play a leading part in ground-breaking technology advances

Tallinn, Estonia

25-35,000€

Plus an excellent benefit package including private healthcare

What the jobs involve

Working in our Research and Development Institute in Tallinn, you will play a pivotal role managing multi-million Euro, multi-stakeholder R&D projects backed by commercial clients or public funding mechanisms. Capitalising on your technical and commercial experience and your naturally strong organisational and communication skills, you will ensure that your projects meet challenging objectives, budgets and schedules and exceed clients' and partners' expectations.

You will

- Set the bar high, managing projects with skill, goodwill and vision
- Set up and manage project resources, deadlines and activities
- Ensure the efficient and high quality execution of all work programmes
- Provide regular feedback and personal support to stakeholders and service providers
- Prepare weekly financial and monthly progress updates
- Come up with action plans to pre-empt problems and risks
- Be alive to the commercial issues at the heart of your projects
- Set up and chair consortium meetings across Europe.
- Be travelling frequently across Europe to meet all stakeholders.

How to apply

- To find out more, email hr@pera.com
- To apply, please visit the careers section of our website www.peratechnology.com/careers

The closing date is Thursday 3 January 2013

www.peratechnology.com

Pera Technology is an equal opportunities employer.

Sepapaja 6, Ülemiste City, Tallinn 11415, Estonia
Phone: +372 610 1230 Email: info@eii.ee www.eii.ee

Applying science in a commercial world

MOLYCORP SILMETI uue laboratooriumi avamisel lõikasid eile lindi läbi ettevõtte nõukogu liige Tiit Vähi, juhatuse esimees David O' Brock-Kaljuvee ja kvaliteedidirektor Anatoli Vihharev. FOTO: VEIKO TÖKMAN

TÖÖSTUS

Molycorp Silmet avas uue labori. Kontserni juht lahkus Eestisse sõidu eel ametist

KADRI PÕLENDIK
kadri.polendik@aripaev.ee

Mullune Eesti edukaim ettevõtte Molycorp Silmet avas eile Sillamäel uue kaasaegse laboratooriumi. Avamisele jättis aga Molycorpi tegevjuht tulemata.

“Aasta oli 1952, kui siin territooriumil avati täiesti uus labor ja see töötas väga hästi ning pidas vastu 60 aastat. Aga kõike oli vaja natukene uuendada: tehnoloogia ei seisa, arendus ei seisa ja ka meie tehas ei seisa – me areneme kogu aeg. Lõpuks tuli soetada uued seadmed, aga kahjuks see vana maja vajalike analüüside jaoks enam vastu ei pidanud. Otsustasime uue labori ehitamiseks vana administratsioonihoone ära kasutada,” rääkis uue laborihoone ees Molycorp Silmeti juhatuses esimees David O’Brock enne lindi läbilõikamist.

Külaline USAst jäi tulemata. Mida tema kõnele ei järgnenud, oli aga Molycorpi kontserni tegevjuhi ja presidendi Mark A. Smithi sõnavõtt. Ehkki Smith pidi spetsiaalselt labori avamiseks USAst Eestisse sõitma, teda keskpäeval alanud avamisel kohal ei olnud. Sel lihtsal põhjusel, et ta ei olnud selleks hetkeks enam Molycorpi töötaja – 12 tundi varem teatas Molycorp, et Mark Smith astus tagasi ning ettevõtet asub ajutiselt juhtima senine aseesimees Constantine Karayannopoulos.

Smith lahkus ettevõttest ajal, mil seda uuris USA väärtpaberijärelevalve ja käimas oli kohtuasi seoses kaevanduses ilmnunud puudustega. Samuti on Molycorpi aktsia olnud viimasel ajal pidevas languses. Pärast Smithi tagasiastumist kukkus Molycorpi aktsia New Yorgi börsi järelturul 8,5%. Ka muud näitajad ei ole kiiduväärt – selle aasta kolmanda kvartali kahjum oli 18,9 miljonit dollarit.

16

miljonit eurot on Molycorp Silmet tänavu seadmetesse investeerinud.

”

Ma usun raudselt, et Molycorp Silmet on viie aasta pärast väga kõrge tasemega kõrgtehnoloogia-ettevõtte, mis on hakanud tegema materjalide kõrval juba rohkem ka lõpp-produkte.

Molycorp Silmeti nõukogu liige Tiit Vähi

Molycorp Silmeti juhatuses esimees David O’Brock ütles, et selline muutus ettevõttes on loomulik, sest üks etapp sai läbi.

“Minu arust on see loomulik protsess, kõigil startup-firmadel on üleminekuperioodid. Mark Smith tegi suurepäraselt tööd, tänu temale tuli nii palju raha, et nad said selle (Mountain Passi – toim) kaevanduse uuesti avada ja sinna keemiatehase ehitada. Nüüd on aga see aeg läbi, nüüd hakkab tootmise aeg,” rääkis O’Brock, keda Smithi lahkumine ei üllatanud. Ta lisas, et tegu oli nõukogu otsusega, millega Smith pidi lihtsalt leppima.

Muutunud ettevõtte vajab ka uut juhti. Labori avamisel viibinud Molycorp Silmeti nõukogu liige ja ettevõtte endine omanik Tiit Vähi pidas juhivahe-tust samuti loomulikuks:

“Ma arvan, et iga arenguetapp vajab uusi juhte. Ma võrdleks seda sellega, et poolteist aastat tagasi, 1. aprillil, müüs Tiit Vähi ühe omanikuna Silmeti maha Molycorp Silmetile. Miks – sellepärast, et ta nägi, et uus omanik on Silmeti jaoks parem,” rääkis Vähi.

O’Brocki sõnul ei tähenda aga juhi vahetumine Molycorp Silmeti jaoks esialgu midagi. Hoolimata raskustest USAs on sinne firma juba oma plaanid paika pannud ja uus juht võib Eestile pigem kasulikuks osutuda. “Uut juhatuse esimeest tunnen juba kaua, kuna tema oli Neo Materialsi (praegu Molycorp Canada – toim) tegevjuht. Olen temaga mitu aastat koostööd teinud, tunneme teineteist tööstiilile ja need klapivad,” kõneles O’Brock. Ta ei teadnud, kas Karayannopoulosest võiks saada uus ametlik tegevjuht, öeldes vaid, et praegu on ta sellel kohal ajutiselt. “Kuid kui pikk on ajutine?” küsis ta retooriliselt.

Küll aga on O’Brock kindel, et Smithi ajal kaduma läinud investorite usaldus taastub, sest ajutist tegevjuhti austatakse juba praegu. “Constantine’i tuntakse just haruldaste muldmetallide maailmas ja teistel on tema suhtes respekt,” märkis O’Brock.

Ä Mis on mis Molycorp Silmeti uus labor

TÄNAVUSE ÄRIPÄEVA TOP 100 VÕITNUD Molycorp Silmet on muldmetallide tootja.

UUS ANALÜÜTIKALABOR on sisustuse ja tehnika poolest üks Euroopa paremaid. Laboratooriumis saab teha ülitäpset analüüsi kuni tasemeni 1 ppb (osakest miljardi kohta).

Seni sai analüüse teha vaid tasemel 1 ppm (osakest miljoni kohta)

ENAM KUI 150 analüüsimetodit kasutatakse laboratooriumis, määratlemaks ligi 70 elementi ja mitmesuguseid ioone. Laboris on **51 TÖÖTAJAT**. **10 000** analüüsi tehakse laboris ühe kuu jooksul.

Olulisim on koostöö

Molycorp Silmeti ASi nõukogu liikme ja endise omaniku Tiit Vähi sõnul on kõige vajalikum uute ja vanade olijate koostöö. Järgneb intervjuu.

Kas Teiega peetakse ettevõtte juhtimisel nõu? Ma ei tüki oma nõuga kellelegi peale ega hakka kedagi sellega segama. Nõukogudevahelisel ajal on mul siiski David O’Brockiga üsna tihe kontakt ja seda võib nimetada mitte nõu andmiseks, vaid nõu ja lahenduste otsimiseks ja arutamiseks. Ma ju tunnen seda firmat hästi ja olen olnud kolm aastat selle firma juhataja. Tunnen inimesi ja tehnoloogiaid ning kindlasti tean ma mõnda sellist asja, mida David veel ei tea, ja sellega seoses me arutame. David on vä-

ga hea juht ja saab ise hästi hakkama, aga selline uute juhtidevanade olijate koostöö on kõige vajalikum.

Kus on Molycorp Silmet viie aasta pärast? Ma ei armasta öelda, mis saab 5, 10 või 15 aasta pärast, sest elu on väga dünaamiline. Mõnikord tulevad võimalused seal, kus me neid ei näe, mõnikord tulevad takistused seal, kust me neid üldse ei oota. Tähtis on mitte ainult omada suurt strateegilist perspektiivi, vaid ka n-ö igapäevast juhtimist. Ma usun raudselt, et Molycorp Silmet on viie aasta pärast väga kõrge tasemega kõrgtehnoloogia-ettevõtte, mis on hakanud tegema materjalide kõrval juba rohkem ka lõpp-produkte.

M
MASKU

Too pühad tuppa!

Tule Maskusse ja täida kodu pidulike ideede, kauni mööbli ja jõulurõõmuga!

299 €
(499 €)

Söögitoakomplekt Torino
6 tooli + laud, 150x85 cm

995 €
(1295 €)

U-nurgadiivan Dover
Kvaliteetne kangas Visby, beez ja must

149 €
(299 €)

Tugitool York
Kangas Cortina, pruun või beez

499 €
(699 €)

Nurgadiivan Bond
Must kangas Lens

895 €
(1499 €)

Söögitoakomplekt Mocca
Laud + 6 tooli
Pikendatav laud 90x180 + 45cm

595 €
(995 €)

Jenkkiwoodi Star
Luksuslik pocket-vedrustus
Kattemadrats 99 € Voodiots 149 €

99 €
(199 €)

Pörandalambid Seili, Svartholm ja Sandö

1295 €
(1995 €)

Nurgadiivan Alfa
Luksuslik nurgadiivan, kangas Ancona

Kõik Stressless tooteid näidised
-30%

Paljud tooted pühadeks kätte, kui tellid enne 15.12.

Uuenenud www.masku.ee
Vaata lähemalt!

*Piltidel on illustreeriv tähendus. Jõulukampaania pakkumised kehtivad kõigis Masku kauplustes kuni 15.12.2012.

MASKU ON 1983. AASTAL ASUTATUD SOOME JUHTIV MÖÖBLIMÜÜGIKETT, MILLEL ON 50 KAUPLUST SOOMES NING LISAKS POED TALLINNAS, TARTUS, STOCKHOLMIS JA NORRÖPINGIS. MEIEGA ON LIHTNE KAUBELDA JA IGAÜKS LEIAB ENDALE SOBIVA MÖÖBLI!

TARK MEES MASKUS

Masku Vesse
Peterburi tee 62a, Tallinn
E-R 10-20; L 10-18; P 10-16
Tel.: 633 8929

Jõe Keskus
Sõbra 58, Tartu
E-R 10-19; L 10-16; P 10-16
Tel.: 776 3067

www.masku.ee

M
MASKU

RAHALIIT

Ülemkogu tembib ambitsioone lahjemaks.

Riigid pole valmis

A SIRJE RANK
sirje.rank@aripaev.ee

Peaminister Andrus Ansip ei hakka täna Brüsselis seisukohta võtma ei euroala ühiste võlakirjade ega rahaliidu riikidele oma eelarve üle – täna algava Ülemkogu eel lauale pandud “tõelise rahaliidu” visioone on tippkohtumiseks palju lahjemaks tembitud.

Saksamaa kantsler Angela Merkel ütles enne täna algavat tippkohtumist, et eelkõige tuleks valitsusjuhtidel keskenduda sellele, mida on võimalik ära teha järgmise kuue kuu jooksul. Selle asemel, et teha lennukaid visioone juba 2014. aasta kohta või veelgi kaugemale.

Liikmesriigid ei ole selleks lihtsalt valmis.

Ei ole ka otsest turu survet, hoolimata poliitilise temperatuuri tõusust Itaalias.

Sarnase sõnumiga, et keskendume kõigepealt selle elluviimisele, milles on juba kokku lepitud, on ka peaminister Andrus Ansipi Ülemkogu eel eesistujale Herman Van Rompuyele läkitatud kiri.

“See peaks olema üheselt selge, et me ei joonista fundamentaalselt ümber rahaliidu põhialuseid,” kirjutas Ansip. Siiski on Eesti valmis “avatud meele- ga” järgmisi võimalikke samme arutama, kuid näi-

teks mingit rahaülekannete mehhanismi euroala liikmesriikide vahel Eesti ei toeta. Pigem loogu riigid ise omale reservid, nagu Eesti seda on teinud.

Pangandusjärelevalve otsus on tähtsaim. Ülemkogult oodatakse eelkõige kokkulepet euroala ühtse pangandusjärelevalve loomiseks.

Sellise lubaduse andsid valitsusjuhid turu surve all tänavu juunis, kui kardeti pangajooksu vallandumist Kreekas, Hispaanias ja Itaalias. Ühtne järelevalve seati tingimuseks, et hädas panku saaks rekapitalizeerida euroala abimehhanismist ESM otse. Nii peatuks nõiarering, kus pankade ja riikide võlaprobleemid on vastastikku võimendunud ja kriisile pidevalt uut hoogu andnud.

Pangandusliidu loomine, kus järelevalve on esimene etapp, on euroala kriisitorjes üks mõjusamaid samme üldse. Selle tähtsust rõhutasid Ülemkogu eel nii Euroopa Keskpanka juht Mario Draghi kui ka IMFi juht Christine Lagarde.

Kokkulepe sünnib aga visalt. Eile kogunesid Brüsselis uuesti ELi riikide rahandusministrid, et veel kaheteistkümnendal tunnil enne Ülemkogu uuesti kokkulepet üritada.

Eesistujariik Küpros oli lauale pannud uue kompromissi, kuid erimeelsused puudutasid ikka alles väga põhimõttelisi küsimusi – kui palju panku läheb Euroopa Keskpanga otsese järelevalve alla, kuidas tagada vettpidav sein Euroopa Keskpanga rahanduspoliitika kujundamise ja järelevalvefunktsiooni vahel ning kuidas tagada euroala välistele riikidele võrdne kohtlemine, et nemadki ühtse järelevalvega liituda saaks.

Nagu nentis ministrite kõnevoorus Jürgen Ligi, kordasid riigid üle juba varem kõlanud seisukohti. Ligi avaldas lootust, et kokkulepe sünnib.

Rootsi jääb kõrvale. Rootsi rahandusminister Anders Borg jäi aga eile selle juurde, et ka uus kompromiss ei taga euroala riikide ja euroala väliste riikide võrdset kohtlemist. Täie kindluse saamine eeldaks ELi aluslepingute muutust, millele aga liikmesriikide seas toetust ei ole.

“Nii on Rootsi jaoks seis väga selge. Meie lähemas tulevikus pangandusliiduga ei liitu,” ütles Borg.

Borg selgitas, et olukordade puhuks, kus pühapäeva õösel on Tokyo börsi avamiseni jäänud pool

”See peaks olema üheselt selge, et me ei joonista fundamentaalselt ümber rahaliidu põhialuseid.

Ppaminister Andrus Ansip kirjutas Herman Van Rompuyele

raamatupidaja.ee

22. jaanuar

Nordic Hotel Forum

Siirdehinnad – riskid ja võimalused

Seminari päevakava:

9.30–9.55 Registreerimine ja hommikukohv

9.55–10.00 Seminari avasõnad

10.00–11.30 Siirdehinna dokumentatsioon, kui riskijuhtimise vahend ja maksuplaneerimise võimalus

Ernst & Young Baltics AS partner **Ranno Tingas**

11.30–11.45 Kohvipaus

11.45–13.15 Siirdehinna dokumentatsiooni koostamine

Ernst & Young Baltics AS juhtivkonsultant **Kersti Kull**

13.15–14.00 Lõuna

14.00–15.30 Näiteid siirdehindadega seotud kohtupraktikast ja maksurevisjonidest

Maksu ja Tolliameti esindaja

Soodushind registreerimisel kuni 15.01.2013 on 169 eurot (km-ga 202,8 eurot).

Tavahind 199 eurot (km-ga 238,8 eurot). **Kiire reageerija erihind kuni 21. detsembrini 2012**

on 159 eurot + km. Registreerimine veebis **www.raamatupidaja.ee**

või telefonil 667 0411. Seminari projektijuht Anne-Ly Raudhein, tel 667 0107.

Äripäev

SMS Laenu omanik müüs 3 miljoni euro eest võlakirju

Rahvusvaheline väikelaenude firma Creditstar Group, kellele kuulub Eestis SMS Laen, emiteeris detsembris kolme miljoni euro ulatuses aastaseid võlakirju.

Ettevõtte teatel märgiti võlakirjaemissioon oluliselt üle ning võlakirjade tootluseks kujunes 15% aastast. Suunatud emissiooni käigus märkisid võlakirju mitme Balti riigi investorid, kellest üle poole olid Eesti erainvestorid. Lunastamistähtaeg on 10. detsember 2013.

“Meil on hea meel, et Redgate Capitali abiga õnnestus meil teha edukas ülebaltiline võlakirjaemissioon,” rääkis Creditstar Group ASI juhatuse esimees Aaro Sosaar. “Suure osa meie võlakirjade märkijatest moodustavad varakad Eesti erainvestorid. Eriti hea, et sellel aastal pidime

Ä Taust Võlamüügil abiks

Creditstar Groupi emissiooni finantsnõustaja oli Redgate Capital ning juriidiline nõustaja advokaadibüroo Sorainen. Võlakirjade tagatisagentiks on advokaadibüroo Raidla Lejns & Norcous.

tänu suurele nõudlusele võlakirjade emissiooni suurendama kahele miljonilt kolmele miljonile eurole,” lisas ta.

“Investorite usaldust meie grupi vastu näitas võlakirjade intressi langus oksjoni käigus 17%-lt 15%-le,” kinnitas Sosaar.

Redgate Capitali partneri Aare Tammemäe sõnul tehti

emissioon rekordmadalate intressimäärade keskkonnas ja arvestades, et Eestis sisuliselt puuduvad pangadeposiitidele alternatiivsed intressitulu pakkuvad säästmis- ja investeerimistooted. Selles olukorras sai Creditstar Groupi võlakirjaemissioon tema ütlusel vägagi positiivse vastutaku osaliseks.

“Emitendi kiituseks tuleb esile tõsta pikaajalist pidevat tööd oma investorkonnaga, mille tulemusena on laenukapitali hind emitendi jaoks uue emissiooniga aasta-aastalt vähenenud,” rääkis Tammemäe.

Creditstari teatel on nende võlakirjaemissioon kooskõlas kasvustrateegiaga, mis näeb ette grupi laienemist lisaks Eestile, Soomele ja Rootsile veel mitmesse Euroopa riiki.

ARIPAEV.EE

ÜLEMKOGU
president
Herman Van
Rompuy on
visandanud
nägemuse
sellest, mis
võiks rahalii-
du remondiks
olla praegu-
ses Euroopas
poliitiliselt
võimalik. FOTO:
SCANPIX

Ä Mis on mis Herman Van Rompuy visioon

LÄHEMAS PERSPEKTIIVIS tuleb lõpule viia ja jõustada juba sõlmitud kokkulepped majanduspoliitika tihedamaks koordineerimiseks ja tõhusamaks järelevalveks ning jõustada ühtne pangandusjärelevalve.

TULEVA AASTA MÄRTSIKS peaksid laual olema eelnõud pankade ühtse kriisihaldusmehhanismi ja ühtse hoiusegarantii loomiseks ning paigas reeglid, kuidas ESMist oleks võimalik rekaptaliseerida panku otse.

KUI PANGANDUSJÄRELEVALVE ON TÖÖLE SAANUD, on vaja ühist kriisihalduse instantssi koos rahaliste vahenditega, selle instantsi piirjooned peaksid selguma 2013. aasta jooksul.

Euroala riikide reformiplaanid tuleks kinnitada lepingutena, kuid kuidas seda teha, vajab alles arutamist

ARUTELUD euroala võimaliku eelarve üle lõkkuksid kaugemas tulevikku.

tundi ja tuleb teha väga valusaid otsuseid, peavad võrdse kohtlemise reeglid olema väga hästi paigas. Rootsi tahab kindlust, et nende maksumaksjaid ei panda teiste vigade eest vastutama.

Elakindlust lisab seegi, et veel ei ole paigas, milised hakkavad välja nägema ühtne kriisihaldusmehhanism ja ühtne hoiusekindlustus.

Borg nimetas pakutud lahendust "väga problemaatiliseks" ning hoiatas suure lõhe süvenemise eest euroala ja euroala väliste riikide vahel.

Borgile sekundeerisid Poola ja Taani rahandusministrid, kuid Taani ilmutas juba oluliselt suuremat kompromissivalmidust.

Rootsi ei kavatse siiski teha takistusi euroala riikidele, kui need tahavad kiiremini edasi liikuda. Ühtse järelevalve loomiseks vaja kõigi 27 riigi heakskiitu, ehkki kohustuslik on see vaid euroala riikidele.

Siin oli Rootsi – ja ka teiste euroala väliste riikide – tingimuseks rahuldav kokkulepe hääleõiguse jaotumisest Euroopa Pangandusjärelevalve Asutuses (EBA), mis koordineerib 27 liikmesriigi finantsjärelevalvete tööd ja reeglite ühtlustamist. Euroala välistele riikidele on oluline, et rahaliidu riigid ei

looks ühisrindena sellist jõudu, millega ülejäänud liikmesriigid ei suuda rinda pista.

Rootsi ja ka Taani seisukoht on Eestile oluline, kuna nende pangad domineerivad Eesti turul.

Eestile vastuvõetavad lahendused. Eesti puhul oli ühtlasi oluline, kuhu märgitakse joon, millised pangad lähevad Euroopa Keskpanga ühtse järelevalve alla. Rahandusminister Jürgen Ligi ütles läinud nädalal, et oli oht, et Eestis läinuks veelahe SEB ja Swedbanki vahelt. Eile laual olnud lahendused olid Ligi sõnul vastuvõetavad.

Äripäeva trükkimine kestma jäänud rahandusministrite kohtumise tulemusest sõltub, kui palju aega jääb valitsusjuhtidele arutlusteks euroala tulevikuvisiooni üle. Seni pole omavaheolist mõttevahtust peaaegu üldse olnud, mistõttu pole ka erilist üksmeelt, mida euro edukaks toimimiseks vaja on.

"On selge, et kõigepealt tuleb meil määratleda, mis üldse tähtis on," ütles Merkel teisipäeval oma partei parlamendisaadikutega kohtudes. Merkeli arvates peaks Ülemkogu paika panema eelkõige sammud järgmiseks kuueks kuuks.

Enim riigihankeid sai Ericsson. Järgnesid Nordecon ja Lemminkäinen

Eelmisel aastal Eestis korraldatud riigihangetes olid edukaimad pakkujad Ericsson Eesti, Nordecon ja Lemminkäinen Eesti.

Ericssoniga sõlmis riik kuus lepingut kogumalus 94 miljonit eurot. Nordeconiga tehti 36 lepingut 92 miljoni euro mahus, Lemminkäineniga 51 lepingut 72 miljoni euro mahus.

"Arvestades, et kõik need üle 6000 ostu enam kui 1,8 miljardi euro eest on tehtud riigihangete registri kaudu, on Eestis tagatud riigihangete läbipaistvus ning avatus konkurentsile," kinnitas rahandusministeeriumi halduspoliitika asekancleri ülesannetes Agris Peedu.

"Statistika näitab samuti, et

1,8

miljardi euro eest
korraldati mullu 6266
riigihanget.

Eesti ettevõtjad suudavad üldjuhul rahuldada riigi vajadusi ning vaidlustuste mõõdukas arv viitab hea hankepraktika olemasolule," lisas ta.

2010. aastaga võrreldes suurenes enam ehitustööde hankelepingute kogumaksumus – 66% võrra. Suurenemine on osaliselt tingitud aastekvoodi müü-

gist laekunud raha suunamisest avalike hoonete projekteerimis-, renoveerimis- ja ehitustöödeks 2012. aasta lõpuni. Samuti on aastekvoodi raha kasutatud asjade ostmiseks, aastaga suurenes nende kogumaksumus 56%.

Suurem osa hankelepingutest sõlmiti Eesti ettevõtjatega. Pakkujatega EList sõlmiti 249 hankelepingut maksumusega 76,9 miljonit eurot, väljastpoolt seda sõlmiti 48 hankelepingut maksumusega 14 miljonit eurot.

Riigihankelepingute kogumaksumuse alusel olid suuremad hankijad 2011. aastal maanteeamet, RMK, kaitseväge, Riigi Kinnisvara ja Põhja-Eesti Regionaalhaigla.

ARIPAEV.EE

Liitu Äripäeva püramiidskeemiga!

Peaauphind
1000 €
neto!

Igaüks võidab!

Auhindadeks Äripäeva raamatud
ja ajakirjad – kokku üle
10 000 € väärtuses lugemisvara.

www.aripaev.ee/rikas

KASULIK

Kuidas oma lapsele ilus tulevik kinkida?

Avasta tema geniaalsus

A KADRI BANK
kadri.bank@aripaev.ee

Lapsevanemal pole mõtet juurelda selle üle, kas tema laps ikka kuulub väheste “valitud andekate” hulka, vaid lihtsalt uskuma oma laste arengupotentsiaali - ilma selleta ei ole silmapaistvate saavutusteni jõudmine tõenäoline, ütleb David Shenk oma raamatus “Uus arusaam geneetikast”, mille Äripäeva kirjastus peagi välja annab.

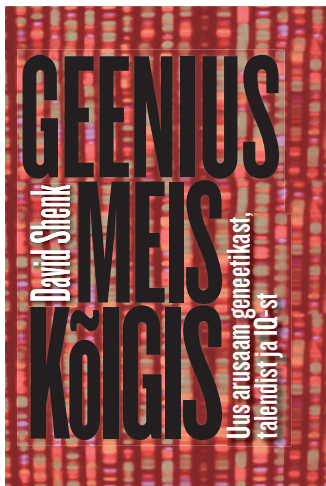
Vanemad võivad üpris paljugi ära teha, et oma lapsi suurte saavutusteni jõudmiseks innustada. Teisalt peavad nad püüdma olulisel vigu vältida.

Laste psühholoogi ja pereterapeudi Lemme Haldre sõnul on lapsed mõnes valdkonnas andekad juba väga noorena, näiteks suudavad nad arvutiga nii mõndagi teha. “See ergutab nende kognitiivseid võimeid, ent teisalt kipub emotsionaalne kirjaoskus kõngu jääma.” Siinkohal on oluline juba lapse kõne-eelne periood. Haldre selgitas, et näiteks seksuoloogias räägitakse sellest, kuidas lapse süllevõtmine, rõõmustamine ja tema kehalihtsed kontaktid loovad vundamendi hilisemale oskusele olla teistega lähedane.

Ka mäng on oluline arengu alus. “Lapsel peab olema vaba aega mängimiseks. See ei ole lapse jaoks lihtsalt ajaviide, vaid ta töötab oma mõtteid ja tundeid mängu kaudu läbi,” märkis Haldre. Seejuures on vanemate roll on pakkuda stimulatsiooni, ent mitte tehniliste vidinate abil, vaid ise lapsega suheldes.

Lapse arengut pärsib Haldre hinnangul enim just vägivald. “Eriti ohtlik on vaimne vägivald. Üks suurimaid vigu, mida vanemad teevad, on arvamine, et nendevaheline vägivald last ei mõjuta.”

Kodune kasvatus ei ole kõikvõimas, aga vanemate roll on siiski oluline, kirjutab David Shenk oma raamatus. Seetõttu võiks silmas pidada järgmist nelja näpunäidet.

A Kasulik
Geenius meis kõigis

UUS ARUSAAM GENEETIKAST, TALENDIST JA IQ-ST

David Shenk
336 lk
Äripäev 2012

Selles raamatus ei räägita geniaalsusest tavapärase mõttes. See ei ole käsiraamat, mis õpetaks saada samasuguseks nagu William Shakespeare, ega ka salarelv, mille abil üles leida meie hulgas elavaid tunnustamata geeniusi. Shenk näitab, et meist enamiku puhul mängivad bioloogilised tegurid tippu jõudmisel vaid vähest rolli.

VEEBIS:
www.raamatuklubi.aripaev.ee

FOTO: PANTHER MEDIA/SCANPIX

1. Usu

1931. aastal tuli Jaapani muusikaõpetaja Shinichi Suzuki juurde ühe nelja-aastase poisi isa ja küsis, kas ta oleks nõus õpe-

tama ka tema poega. Õpetajal ei olnud aimugi, et nelja-aastane võiks õppida viiulit mängima ega osanud öieti arvata, kuidas poissi õpetada tuleks. Suzuki mõtles aga sellele, et peaaegu kõik Jaapani lapsed õpivad

keerulist jaapani keelt rääkima - ja seda väga vara ning väga täpselt. Õpetaja arvates võis sellest järeldada, et kui lõputu kordamise, vanemate järjekindluse ja tugeva kultuuritausta toel tuleb iga laps tõeliselt keerulise kee-

le õppimisega toime, siis miks ei võiks see kehtida ka muusika puhul. Nii võttis Suzuki nelja-aastase Toshiya Eto oma õpilaseks ja hakkas välja töötama õpetamismeetodit, mis sai nimeks “emakeele meetod”. Ta tähtsustas vanemate aktiivset kaasamist, pidevat harjutamist, päheõppimist ja piiratud kannatlikkust.

Väike Toshiya Eto arenes väga kiiresti ja Suzuki võttis enda juurde veel lapsi õppima ning täiustas oma meetodit. Peagi hakkas ta uskuma, et noores eas muusika õppimisel on vanemas eas õppimise ees tuntavad eelised. Suzuki esimesest noorest õpilasest Toshiya Etost sai maailmakuulus muusik. Suzuki jätkas oma meetodi täiustamist ja nüüd on see laineid löönud kogu maailmas, pannes meid laste võimeid ümber hindama. Kõik saab alguse lihtsast tõdemusest, et igal lapsel on tohutul suure arenguvõimalused ja meie asi on rakendada mis tahes vahendeid, et neid võimalusi maksimaalselt ära kasutada. Ilma vanemate sügava usuta ei ole silmapaistvate saavutusteni jõudmine kaugeltki tõenäoline.

2. Toeta, aga ära lämmata

Nartsissistlik lapsevanem võib kahjustada lapse eneseteadvust sellega, et paneb lapse uskuma, et ta teenib oma lähedaste ja kaaslaste armastuse ära üksnes siis, kui ta millegagi positiivselt silma paistab. Columbia ülikooli psühhiaater Peter Freed ütleb, et hiljem külvab niisugune vanem oma lapse saavutuse puhul kiindumusavaldustega üle, ent tõrjub teda pärast iga ebaõnnestumist. See võib inimesele

aga halvasti mõjuda: noore täiskasvanuna on sellisel lapsel raskusi nii teistega suhtlemisel kui ka püsivate suhete loomisel. Niisuguse lapsevanema vastand on vanem, kelle armastus on tingimusteta ega sõltu saavutustest. “Mittenartsissistlikud lapsevanemad lasevad lapsel juhtimise enda kätte võtta,” selgitab ta. “Nad kehtestavad kindla käega endale piirid ja seavad lati kaunis kõrgele, ent ootavad

ära, mida laps soovib teha, ega muretse, kui ta varases nooruses suurte saavutustega silma ei paista. Nad on veendunud, et lapsepõlves on oluline sõpradega läbisaamine ja kaaslatega aktiivselt suhtlemine. Kui lapse meeskond võidab, on neil selle üle hea meel, kui aga hätta jääb, kutsutakse kõik enda poole külja ja vaadatakse koos mõnda filmi.” Teisisõnu saab last innusta-

da õigesti ja ka valesti. Varased kokkupuuted kõigega, mis last arendab, on kiiduväärne, samuti kõrged ootused ning takistuste korral järjekindluse ja paindlikkuse ilmutamine. Teisalt ei tohi vanem kasutada kiindumust autasuna edu eest ega karistusena ebaõnnestumiste järel. Vanem peab uskuma, et laps suudab pingutada pelgalt selle nimel, et ta ise enda tulemustega rahule jääks.

3. Püsivus viib sihile

“Asi ei ole selles, et ma eriti talibukas oleksin,” ütles kord Albert Einstein. “Ma lihtsalt tegeelen probleemidega kauem.” See Einsteinini lihtne avaldus on üleskutse kõigile, kes püüdleval suurte saavutuste poole või ootavad neid oma lastelt. Just püsivus on see, millest oleneb, kas

piirdutakse keskpäraste tulemustega või rühitakse suurte sihtide suunas. Enesedistsipliini kasvatamiseks ja põhimõtte harjutamiseks, mille kohaselt kõik soovid kohe täituma ei pea, saavad lapsevanemad kasutada mõnda lihtsat võtet.

Näidake oma lapsele enesekontrolli puhul eeskuju. Käituge nii, nagu soovite, et teie laps käituks. Ärge ostke, sööge ega krahmake kohe kätte kõike, mida te hing ihaldab. Mida rohkem enesekontrolli te ilmutate, seda rohkem laps sellest õpib. Andke oma lastele võimalus har-

jutada. Ärge rahuldage iga nende palvet otsekohe. Las nad saavad teada, mida tähendab pettumus ja soovitud ilmajäämine. Las nad õpivad sellega toime tulema ja aru saama, et on täiesti normaalne, kui nad peavad enne tahetu saamist veidi ootama.

4. Lepi ebaõnnestumistega

Mõnikord osutuvad ka nõrkused võimalusteks ja ebaõnnestumised avavad uusi uksi. Ainus tõeline ebaõnnestumine on see, kui lihtsalt käega lüüakse või oma laste huvisid piisavalt ei kaitsta.

Arengubioloogid juhivad tähelepanu sellele, et tegelikult toimub kogu inimese areng probleemide lahendamise ja ebaõnnestumiste silumise kaudu. Vanemate roll on laste tähelepanu

niisugustele väljakutsetele juhtida. Ometigi ei tohiks vanemad laste jaoks asju liigsaks teha. Selle asemel peaksid vanemad lastele üha uusi väljakutseid looma, nendega toimetule-

mist jälgima ja väljakutseid vastavalt sellele muutma. Edu tuleb siis, kui vanemad ja lapsed õpivad otse tormisele merele sõudma ja üha tugevneva tuulega võitlemist nautima.

30

protsenti rasketest tööõnnetustest juhtub töötajatega, kes on ametis olnud alla aasta. Järgmine suurem riskigrupp on kogenud, üle viieaastase staažiga töötajad, kellele saab saatuslikuks rutiinist ja enesekindlusest tingitud tähelepanu hajumine.

ELEKTROONIKAETTEVÕTTES
Enics Eesti on tööõnnetusse üsna keeruline sattuda – juhul muidugi, kui töötaja seda nime ei otsi. Siiski on põhjamaade töökultuuriga ettevõttes uute töötajate n-ö keskkonda sulandamine mitmest etapist koosnev põhjalik protsess.

FOTO: ARNO MIKKOR

TÖÖOHUTUS

Esimene tööaasta iseäranis ohte täis.

Instruktaaž osutub sageli puudulikuks

AIN ALVELA
ain.alvela@aripaev.ee

Statistika näitab ja tööohutust jälgivad inspektorid kinnitavad, et lõviosa tööõnnetustest juhtub uuele ametikohale asunud töötajatega esimesel aastal. Numbrid räägivad selges keeles, et esimesel tööaastal leiab aset kaks korda rohkem rasked tööõnnetusi kui teisel tööaastal.

Üldse juhtub esimesel aastal kolmandik registreeritud rasketest tööõnnetustest. Sealjuures ei ole õnnetuste toimumine eriti seotud vanusega – õnnetustesse satub nii noori, kelle puhul tegemist esimese töökohaga, aga ka vanemaid, kel töökogemus mõne teise tööandja juures olemas.

Tööõnnetuste põhjusteks võivad Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuuri Eesti esindaja Andres Kraasi hinnangul olla puudulik ohutusala- ne instrueerimine, tähelepanematus ja asjaolu, et uues töökohas ei taju inimene varitsevad ohuallikaid adekvaatselt.

Suur tõestamisvajadus teeb ettevaatamatuks. Tööinspektsiooni töökeskkonna osakonna juhataja Rein Reisbergi sõnul võib järelevalve käigus analüüsitud andmete põhjal öelda, et väga palju õnnetusi toimub uute töötajatega. Seejuures ei pea ta silmas noori töötajaid, õnnetused pole seotud niivõrd töötaja vanuse, vaid just töökoha vahetusega, uue töökeskkonnaga.

“Üks oluline riskigrupp on noored mitte-eestlastest töötajad, kes püüavad olla üliagarad, aga muutuvad kiirustades ettevaatamatuks,” selgitas Reisberg. “Tööturul oma konkurentsivõimet tunnetavad inimesed ei kipu ennast üliagaralt tõestama, nad on tasakaalukamad ja satuvad ka harvemini ohtu.”

Tüüpilise näitena toob ta välja ühe tänavuse tööõnnetuse – 49aastane töötaja läks saekaatri inertsi pöörleva löikeketta vastu ja vigastas raskelt kätt. Kõik see juhtus tema kuuendal töötunnil.

Reisberg rääkis, kuidas tööinspektorid tegid hiljaaegu kontrollkäike gümnaasiumide tööõpetuse tundidesse. Tema sõnul lonkas ohutustehnika mõnes koolis kahte jalga, näiteks olid kasutusel traadiga parandatud kaitseprillid, mis kasutajal ninalgi ei püsinud.

2

KORDA enam trahve kui mullu samal ajal määrasid tööinspektorid tänava kolmandas kvartalis. Kui 2011. aasta kolmandas kvartalis trahviti väärteomenetluse raames 34, siis tänava samas ajavahemikus juba 74 juriidilist isikut.

“Sellisel moel tekib noortes tõrge kaitsevahendite kasutamise vastu ja süvenevad väärad hoiakud. Hiljem tööll ollakse justkui uhked, et ei kasuta töökaitsevahendeid,” tõdes Reisberg.

Suurim oht peitub tootmises. VKG töökeskkonnajuht Viktoria Viira märkis, et uute töötajatega viib töökeskkonnaspetsialist alati läbi eraldi juhendamise.

“Uus töötaja saab esmase juhendamise otse töökohal, kus ta oma tööülesandeid täitma hakkab,” selgitas Viira. “Uus töötaja lubatakse iseseisvalt tööle üksnes peale eksami sooritamist. Esialgu teostab ta töid koos juhendajaga. Lisaks, korraldatakse iga poole aasta tagant igale töötajale perioodiline juhendamine.”

Tänavu on VKG kaevandusettevõttes toimunud neli rasket ja üks kerge tööõnnetus. Suurimad ohud on Viktoria Viira sõnul seotud tootmisega. Kaevanduses aga on allmaatöö juba iseenest ohtlik tegevus, kus varitseb varinguoht, tuleb tegeleda lõhketöödega, lagede toestamise ja lahti-toestamisega, kaasnevad ka tolmu ja müraga seonduvad riskid.

“Igas VKG ettevõttes on kujundatud töökeskkonnastruktuur, määratud töökeskkonnaspetsialist ja -volinikud,” rääkis Viira. “Töökeskkonna riskianalüüsiga selgitatakse välja isikukaitsevahendite vajadus ning soetatakse töötajatele sobivad ja mugavad vahendid.

Ettevõtetes on kasutusel erinevaid meetodeid, kuidas ohutusalast väljaõpet korraldada. Üks, mis peaks neid kõiki iseloomustama, on süsteemsus – alustada tuleb A-st ja O-st ning jõuda välja spetsiifilise seadmeohutuse tutvustamiseni.

Elvas asuva elektroonikaettevõtte ASI Enics Eesti töökeskkonnaspetsialist Erki Lind kirjeldas, et uute töötajate koolitusprogramm algab neljapäevasest töö tutvustamisest, mil uus töötaja palka veel ei saa ja temaga pole ka töölepingut sõlmitud.

Juhendajaga koos käiakse läbi terve tehas, tutvustatakse tootmise loogikat, õpitakse tundma komponente, käsijootmise teooriat ja töövahendeid. Seejärel tuleb töölesoovijal teha eksam ja kui ta selle edukalt sooritab, sõlmatakse temaga tööleping.

Eksami sooritanutega viiakse läbi terve päev vältav lisakoolitus, kus tutvustatakse juba Enic-si töökeskkonna spetsiifikaat – ergonoomikast antistaatilise töökeskkonnani. Siis algab uue töötaja sisseelamisperiood, mis vältab üldjuhul kogu katseaja, seega siis kuni neli kuud, millest esimesed kaks nädalat tuleb töötada konkreetse juhendaja käe all. Järgneb kaks nädalat iseseisvat töötamist, siis tehakse kokkuvõtteid. Kogu ettevalmistusperioodi vältel peetakse uue töötaja personaalset juhendamispäevikut. Kui asjad pole päris ootuspärasel, vesteldakse uue töötajaga põhjalikult ning järgneb uus juhendamisperiood.

“Need ajad, mida keegi ja kui palju peab ettevalmistuseks tegema, sõltuvad töötajast,” selgitas Erki Lind. “Kes on ikka n-ö teravam pliiats, saab ka kiiremini iseseisvale tööle.”

Töötaja peab ka ise hoolas olema. Praeguseks on Enics Eesti korraldanud 9 uute töötajate sisseelamise programmi, mille suure kaardivoolavusega ettevõttes on läbinud 150 inimest. Läbimõeldud tegutsemise tulemus on, et 600 töötajaga tehases ei toimunud mullu ühtki rasket õnnetust. Tänavu on olnud kuus kerget õnnetust, neist kahes said kannatada uued töötajad.

“Inimene peaks ikkagi ka ise enda eest hoolitsema. Kõige eest ei oska hoiatadagi,” märkis Erki Lind. “Näiteks oli meil mõne aasta eest tööõnnetus, kui inimene sobras sahtlis, vaatamata sahtli sisse, ja lõi kas endale plekitükiga näppu.”

Ta kinnitas, et mõistlik on uute töötajatega juba alguses põhjalikult tegeleda, sest pole ju ettevõtte huvides, kui uus inimene läheb kohe pärast tööleasumist õnnetusse sattudes haiguslehele.

» **Uute töötajate puhul selgub alatsa, et tööohutusalane 6-10tunnine kursus läbitakse formaalselt, allkiri antakse tegelikult midagi kasulikku ära kuulamata.**

tööinspektsiooni töökeskkonna osakonna juhataja Rein Reisberg

A Tasub teada Puidutööstuses enim probleeme

TÖÖÕNNETUS on töötaja ter-
visekahjustus või surm, mis
toimus tööülesannet täites,
töötaja hulka arvataval vahe-
ajal või muul tööandja huvi-
des tegutsemise ajal ning on
põhjuslikus seoses töö või
töökeskkonnaga.

ENIM TÖÖÕNNETUSI on juba
kolmandat aastat politsei,
päästeameti ja vanglate töö-
tajate ning rahuvalvajatega.

TÖÖTLEVAS TÖÖSTUSES oli
mullu 100 000 töötaja kohta
arvestatuna enim tööõnnetu-
si puidutööstuses (2006), toi-
duainetööstuses (1471) ning
paberitootmises (1189).

SAGEDASEMAD tööõnnetu-
sed on kõrgelt kukkumine,
kontrolli kaotamine seadme
või teiseldatava objekti üle
ning jäämine libiseva, kukku-
va või variseva objekti alla.

A Kommentaar Teadmatus võib kurvalt lõppeda

REIN REISBERG,
tööinspektsiooni töökeskkonna osakonna juht

**Üle poolte inspektsiooni
uuritud tööõnnetuste põh-
juseks on ebapiisav väl-
jaõpe, kuigi töötajad ise
hindavad seda põhjusena
vaid 13% juhtudest.** Õnne-
tuste vältimiseks tuleks juh-
tida töötaja tähelepanu sel-
lele, kui ta midagi valesti
teeb. See ei pruugi olla hoo-
limatus, vaid hoopis tead-
matus. Ärge arvake, et uus
kolleeg niikuinii teab, kui-
das tervist kahjustamata
töötada.

ÄRILAUSE

» **Sandor Liive: Otsustasime, et ei lähe klienti lollitama.**

Eesti Energia juhatuse esimehe Postimehes väljendatud hinnangul on riigiettevõtte saavutatud suure elektrilepingute hulga põhjuseks lähtumine põhimõttest, et Eesti Energiaga peab olema lihtne asju ajada ning et kliendiga ollakse ausad.

ÜKS KÜSIMUS

Eesti Teenusmajanduse Koda kuulutas välja konkursi, mille käigus selgub 2012. aasta parim ja halvim seadus. Milline on selle aasta halvim seadus?

JANEK KALVI,
Liviko juhatuse esimees

Ei oskagi kohe paugupealt öelda. Ma ei ole nii väiklane, et vaataks inimesi silmaklappidega. Põhiline aur, mis on minul läinud, puudutab alkoholi-, tubaka- ja kütuseaktsiisi seadust. Kuigi see seadus võeti vastu sellisena, millisena meie sektor ja mina hea meelega poleks vastu võtnud, siis ma kindlasti ei arva, et see on halb seadus. Selles seaduses on arenguruumi ja järgmisel ja ülejärgmisel aastal on seda võimalik parandada.

MARIS LEEMETS,
Philip Morris Eesti OÜ korporatiivsuhete juht

Selle aasta alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seaduse eelnõuga tõuseb järgmisel aastal tubakaaktsiis vähem, kui varem oli planeeritud. See muudatus oli pigem pisut positiivne, kuna meie oleme väga mures salaturu osakaalu pärast, mille tõttu jääb riigil saamata 40–60 miljonit eurot maksutulu aastas.

REIN VOOG,
Eesti Maetoostuse Ettevõtete Liidu juhatuse esimees

Konkurentsituult halvima seaduse nimekirja läheb valitsuse määrus "Riigile kuuluva maavaravaru kaevandamisõiguse tasumäärad". Meie sektori puhul on reeglina niimoodi, et aasta lõpus korraldab valitsus finantsilise üllatuse. Eelmisel aastal oli selleks erimärgistusega diislikütuse kaotamise võimalus, üle-eelmisel aastal keskkonnatasude tõus.

LUGEJA ARVAB

» **Finantskeskus eeldab väga häid lennuühendusi muu maailmaga. Tegemist on jõuetu utopiaga. Tallinn on väike kolkalinn euroliidu serval ega paista, et ses suhtes midagi paraneks. Kommentaar artiklile "Tallinnal plaan muutuda finantskeskuseks"**

LOE WWW.ARIPAEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195,
(372) 667 0222,
faks: (372) 667 0265,
(372) 667 0165
Trükk AS Kroonpress
Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111,
faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus
Vainu Rozental,
vainu.rozentala@aripaev.ee
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105,
faks: (372) 667 0200
Seminarid, käsiraamatud, Raamatuklubi ja infolehed:
tel: (372) 667 0207,

faks: (372) 667 0290
Tellimine ja levi:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099,
faks: (372) 667 0300
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine
Ainult Äripäeva paberlehe tellija saab lugeda Eesti parimat majanduslehte digiversiooni **Internetis, iPadis ja nutitelefonis.**
Äripäev veebis: www.aripaev.ee
Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetuse kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võtte pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

EDUKAS EESTI

Avalik sektor väiksemaks, kuid efektiivsemaks

Kodanikuna on valus näha, kuidas avaliku sektori töökoht on paljudele vaid mugav puhkepaik ning põrgu neile, kes tahaksid midagi päriselt ära teha. Mitmed ettevõtjad räägivad, et riik peaks toimima pigem nagu ettevõtte. Kahjuks või õnneks ei ole aga riik nagu ettevõtte – riigi eesmärk ei ole suurima kasumi teenimine. Riik peab tegelema ka valdkondadega, mis ei ole majanduslikult kasulikud, ning avalik huvi ei pruugi tihti kattuda majanduslike huvidega.

Kuna avaliku sektori töötajaid, eriti ametnikke, on väga keeruline vallandada, siis töötab avalikus sektoris suur hulk ebakompetentseid inimesi – nende teadmised on aegunud, nad teevad vaid harjumuspäraselt rutiinset tööd ning neil ei ole mingit huvi innovatsiooni vastu. Pigem on nende huvi suurendada bürokraatiat, et oma tööd mugavamaks muuta ja ise võimalikult vähe teha.

Euroopa Keskpanga 2006. a uuringu alusel oli Eesti avalik sektor efektiivsuse poolest valimisse kuulunud 24 riigi hulgas 14. kohal. Uuringu kohaselt suutis Eestis sektor toota 63% tulemusest, mida oleks sama ressursi kasutades tootnud valimi kõige efektiivsem riik (Singapur). Ühe avalikule sektorile kulutatud krooni kohta olid Eesti tulemused näiteks 20% kehvemad kui Iirimaa.

Vähendame kulusid 4% eelarvest. Eesti on näidanud suurepäraselt võimekust ellu viia suuri projekte ning töötada efektiivselt projektipõhiselt, näiteks NATO, Euroopa Liidu ja eurotsooniga liitumisel. Kui mõni suurem eesmärk on võetud, siis on see ka saavutatud. Järgmiseks suureks eesmärgiks võiks võtta avaliku sektori kulutuste või miks mitte kogu riigi püsikulude vähendamise. Eesmärgiks võiks seada vähendada avaliku sektori kulusid kuni 4% riigi eelarvest.

Suurepärase ideede elluviimine on juba praegu väga keeruline, sest paljud avaliku sektori töötajad, kes neid ideid ellu peavad viima, on ebakompetentsed ning neil pole muutuste motivatsiooni. Seetõttu tuleks esimeses järjekorras tegeleda töötajate endiga, inimestega, kes seda süsteemi elus hoiavad ning reprodutseerivad. Riigil tuleks avaliku sektori töökohtade süsteem ümber teha sellisel, et avaliku sektori töökoht ei oleks koht, kuhu tullakse vaid mugavusest ja sel-

Edukas Eesti

ERIK EHASOO
ettevõtja

» **Avaliku sektori töötaja peab olema talent, mitte kilplane.**

lepärast, et mujale ei saa. Süsteem ei tohiks lubada töötajatel ühel kohal aastaid püsida, ilma et nad ei tõestaks oma kompetentsust antud valdas. Riigi efektiivseks toimimiseks peab iga avaliku sektori töötaja olema kõrgel kompetentsuse tasemel ning pigem talent kui kilplane. Süsteem peaks sundima töötajaid pidevalt pingutama ja arendama.

Probleemi lahendaiseks võiks kasutada süsteemi, mille lõi Jack Welch, General Electricu tegevjuht. Nii suures ettevõttes kaovad töötajate jaoks tihti ära tavapärased erasektorile omased tunnetuslikud eesmärgid suurima kasumi ja efektiivsuse saavutamisel ning keskmine töökoht muutub riigisektoriga sarnaseks, pigem mugavaks ajaveetmise kohaks kui palju pingutamist väärivaks töökeskkonnaks. Seda mõistes lõi Jack Welch vitaalsuse kõvera, mis rajaneb põhimõttel, et ligi 20% töötajatest on saavutajad ja liidrid, kes viivad organisatsiooni edasi. Ligi 70% on vajaliku töö tegijad, kellel ei pruugi olla suurt visiooni ja saavutusvajadust, kuid kes teevad siiski ära suure hulga tööd. 10% on mittesaavutajad, kes lükkavad asju edasi, saavutavad vähe ja võtavad teistelt energiat selle asemel, et seda juurde tekitada.

10% lahti lasta. Welch leidis, et saavutajate 20% tuleb innustada, toetada ning talle boonuseid jagada, samal ajal kui mittesaavutajate 10% tuleks vallandada. Selle kontseptsiooni kohaselt ei hinnata töötajaid majanduslike tulemuste järgi, vaid neile määratud või nendega koos paika pandud eesmärkide saavutamise järgi. Ehk töötajaid hindavad pigem nende ülemused ja teatud juhtudel kaastöötajad (või hoopis kliendid) ning nende positsioon ei sõltu vaid numbrilistest näitajatest (mida mõningatel positsioonidel on keeruline leida).

Selline süsteem võiks kohandustega ja vajadusel pehmenemistega sobida suurepäraselt avalikku sektorisse. Avaliku sektori töötajatel tuleb mõista, et ka nemad peavad pingutama, end arendama ning end tõestama, kui soovivad riigil tööl jätkata. Riigi töökoht ei tohiks olla sotsiaalne töökoht, vaid positsioon, kus leiavad oma koha keskmisest võimekamad ja talendikamad töötajad, kellel on suur eneseteostusvajadus ja soov riiki paremaks muuta.

ARTIKKEL ILMUB EMT, TALLINNA KAUBAMAJA, DANSKE PANGA JA ARIPAEVA ARVAMUSKONKURSI EDUKAS EESTI RAAMES.

REPLIIK

Ärge tapke tublisid idufirmasid

Eestis on välja kujunemas tubli start-up-kultuur. Paramatult tähendab see, et suurem osa neist start-up'idest ei õnnestu, st väga sageli jäädakse võlasaldajatele võlgu. Sageli jäädakse võlgu maksuametile.

Oleks väga halb, kui maksuhalduri repressiivmeetmed hakkaksid tubli start-up'lust kahjustama.

Ma olen nõus, et maksupeturluse ja teadlike maksuvõlgade tekitamisega tuleb võidelda, aga seda ei tohiks teha ettevõtlike inimeste eemalepeletamise hinnaga.

KAIDO LOOR
Sorainen ASI partner

» **Võitlus maksupetusega ei peaks käima ettevõtlike eemalepeletamise hinnaga.**

Pigem on probleem selles, et kogu käibemaksusüsteem on üsna jabur.

Kas see rehendus tasub ära? Väärtusahel ja selle iga lüli alates maavarade kaevandamisest ja põllumajandusest kuni tarbijale müüginähtavaks välja teeb piinliku täpsusega arveid, registreerib end maksukohustuslaseks või piiratud maksukohustuslaseks või käibemaksugrupiks, teeb täismääraga käivet, 0-määraga käivet, soodusmääraga käivet, mittekäivet, maksuvaba käivet, deklareerib käivet, deklaree-

rib ühendusesisest käivet, teeb kreditarveid, arvab maha sisendkäibemaksu või osa sellest, korrigeerib sisendkäibemaksu, arvutab käibemaksusummasid, maksab käibemaksu riigile, arvestab proportsiooni, küsib enamakset tagasi, jne.

Ja nii iga kuu. Ja maksuhaldur kontrollib. Kõik toimub selle nimel, et ahela viimaselt lülilt, tarbijalt, saaks 20% kätte. Ehk oleks ühiskonnale kasulik, kui need inimesed, kes on sunnitud tegelema käibemaksu administreerimisega, saaksid luua tegelikku väärtust?

AVALIK VASTUS SIIM ROODELE. Autorol-lo nõustajana tegutsenud advokaat Siim Roode avaldusele vastas Autorollo pank-rotitoimkonna juht, ühe võlausaldaja esindaja Ingmar Pärn avaliku kirjaga. **ADVOKAAT SIIM ROODE: "VÕLAKÜTT"** **LOODAB RIKASTUDA.** Autorollot nõustanud advokaat Siim Roode ütles, et suurim võlanõudja Krediidikorraldus OÜ ja

selle omanik Ingmar Pärn loodab rikastuda ja see on karjuvas vastuolus heade kommetega. **VALEDE KRIISI SELGROOG ON MURTUD.** Reformierakonna varjatud rahastamise saaga on minus tekitanud veendumuse, et Eesti poliitiline kultuur on ajast maha jäänud, kirjutab Äripäeva peadirektor Igor Rõtov.

KOMMENTAAR

Eestlase lemmiktoit on ikka veel teine eestlane

Veetsin viimati nädalavahe-tuse Itaalias koos mitme Soome ettevõtte juhi ja omaniku-ga. Nad rääkisid, kuidas praegu edukaid ettevõtteid ei oleks ole-mas, kui riik poleks neile tihti ka mitte turutingimustel laenu andnud või kui poleks appi tul-nud rikaste eraisikute asutatud sihtotstarbelised fondid.

Meedia ründab. Eestis pais-tab kehtivat vastupidine loo-gika. Kui LHV pensionifondi-de juhi Andres Viisemanni üks turutingimustel tehtud inves-teeringutest juhtub olema Arco Varasse, siis uuritakse seda in-vesteeringut ülipõhjalikult. Iga kord, kui meedia ründab Eesti vähest rahvusliku kapitali kasu-tamist natukenegi Eesti majandust soosivalt, vähendab see as-jaosaliste tahet seda teha.

Eesti rahvas peab aru saama, et kui Tallink, LHV pank, Balti-ka, Silvano ja umbes sada teist mingilgi moel täiemahulise or-ganisatsiooni mõõtu välja and-vad ettevõtted välismaalaste-le müüa, siis kaovad neist eest-laste jaoks finantsjuhi, grupi pearaamatupidaja, uute turgu-de uurimist ja vallutamist pla-neerivate juhtide ja spetsialis-

RENE KUUSKMANN
erainvestor

Mõistke hukka Big-banki intressid, kuid siis mõistke hukka ka Swedbanki kasum.

tide ning sajad muudki ameti-kohad. Kes kõik on tänu kõrge-le palgale ka suuremad mak-sumaksjad ja kodumaised tar-bijad. Selle tulemusena kaob peatselt nende spetsialistide koolitamise mõte Eestis. Hea näide on Rootsi pangad, kes on igasuguse natukenegi suurema otsustusõiguse viinud oma ko-dumaale. Kui Tallink oleks Silja omand, mitte teistpidi, ei töö-taks seal umbes sada juhtivat Eesti passiga isikut.

Miks ei röömusta eesti rah-vas, kui Bigbank teenib kõr-get intressi Soomes, Hispaanias ja Rootsis? Ega see käive ome-

ti panga omanike tasku ei lä-he. Kasum on reeglina ainult mõni protsent käibest, saa-dud intressitulu arvelt on Big-bankil 400 töötajat, statistikut, klienditeenindajat ja finants-juhte, kes saavad palka ja mak-savad makse. Need palgad ja maksuosad on ju pärit hispaan-laste ja soomlase taskust, mit-te teise eestlase omast. Mõistke hukka Bigbanki kõrged intres-sid, kui soovite, kuid siis mõist-ke hukka ka Swedbanki kasum, sest see raha võetakse selle eesti bussijuhi käes, kes käib Soomes sõitmas, et endale Swedbanki laenuga ilusam kodu osta.

Odav töäjõud. Ärge arva-ke, et Ericssonil jt tootmisahe-lat Eestis pidavat tööandjad on siin mõnel muul põhjusel kui 400–1000eurose palgataseme pärast nende kodumaa 3000–6000 euro asemel.

Need ettevõtted saavad Eesti odavat tööjõudu kasutada selle pärast, et eestlane on nõus töö-tama väikse palga eest, makstes toidu ja elektri eest soomlaste ja rootslastega sama hinda.

AUTOR ASUTAS 2004 SOOMES LUOTTO-TALO FENNO, MILLE 2010 OMANDAS LHV (TOIM)

protsent ja aktsiisi riigile 2,08 eurot. Rahva tervise koha pealt vahet ei ole, küll aga on suur va-he riigi rahakotile.

Õlle alkoholiaktsiis on Ees-tis 2,6 korda väiksem kui kange alkoholi aktsiis, st seesama eta-nool on maksustatud 2,6 kor-da väiksemalt (suhe 2,6 : 1). Soo-mes on see suhe 1,45 : 1, Iiri-maal 2 : 1 ja Ühendkuningrii-gis 1,4 : 1.

Miks peaks Eestis olema eta-nool õlles 2,6 korda madala-malt maksustatud kui konjakis, rummis või viinas?

Õlle hind tõuseks vaid 15 sen-ti. Kui võtta eeskujuks Soome õlle ja kange alkoholi aktsii-si suhe 1,45 : 1, siis võiks Eestis õlleaktsiis olla üheprotsendise etanoolisisalduse kohta 1 hek-toliitris 10,27 eurot (praegu on see 5,70 eurot). Aktsiis poole-liitriselt 5%-lise kangusega õl-lepudelilt suureneks 14 sendilt 26 sendile ehk pudel õlut kalli-neks poes umbes 15–16 senti.

Riik saaks aga aktsiisi aastas 30 miljonit eurot rohkem.

VASTUKAJA

Aktsiisi ühtlustamine tooks riigikassasse 30 miljonit eurot

Ettevõtja seisukohalt oleks hea, kui alkoholiturul tegutsemise ja maksustamise tingimused oleksid kõikidele al-koholiga tegelejatele võrdsed.

See peaks kehtima ka ettevõtete suhtes, mis impordivad edukalt sidruni- ja vaarikamaitselisi surrogaate, mis on seni aktsiisi-ga täielikult maksustamata.

Eestimaalane tarvitas 2011 keskmiselt 10,2 liitrit absoluut-set alkoholi. Sellest moodustas õlu 40 protsenti, lahja alkohol ja vein 24 protsenti, viin 23,4 ning muu kange alkohol 12,6 protsenti.

Õlut juuakse enim, aga maksu saadakse vähim. Ehk siis ena-mik alkoholi saadakse õllest, seejärel siidrist ja veinist, kol-mandal kohal on viin ja seejä-rel ülejäänud kanged alkohool-sed joogid, nagu rumm, džinn, konjak jne.

Aga kuidas jaotub praegu-maksutulu? Õllelt laekub 21, veinilt ja siidril 14 ja kangelt alkoholilt kokku 65 protsenti. Seega kõige rohkem tarbitakse

KRISTEL METS
Alita Eesti ASI juhatusel liige

Miks peaks etanool õlles olema madala-malt maksustatud kui etanool viinas?

õlut, aga maksu saadakse sellelt kõige vähem.

Taandades tarbitava õlle ja viina võrdsele absoluutalkoho-lile, saame sellise võrduse: võta-me näiteks kaheliitrisest plast-pudelilt õlle, mille seitsmeprot-sendiline kangus annab väl-ja 14 protsenti puhast alkoholi. Maksu saab riik sellelt koguselt praegu 0,80 eurot.

Võtame 0,35liitrise pude-li viina kangusega 40 protsen-ti, millest absoluutalkoholi 14

Äriteenused

reklaam

TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

Äri teenuste rubriigi standardreklaam
42x26 mm hinnaga 15€

Reklaami tellimine:
reklaam@aripaev.ee
Tel 667 0105 • faks 667 0200

• tihendid pumpadele
• kummirõngad • hüdraulika tihendid
• punutud nõõrtihendid

Tel 50 877 35 • www.tihend.ee

ÄRIPÄEVA KOOLITUS 23.-24. jaanuaril

PROJEKTIJUHTIMINE EHTUSVALDKONNAS

Kuidas tagada tulemuslik projektijuhtimine ehitusettevõttes?

Koolitus annab:

- struktureeritud ülevaate projektipõhisest juhtimisest ehitustegevuses;
- süsteemse arusaama projektijuhi rolli tähtsusest ja ülesannetest;
- hulga töökorralduslikke võtteid, kuidas oma tööd tõhusamaks muuta;
- oskuse jälgida ja juhtida projektide täitmist algusest lõpuni.

Koolitaja on **TIIT VALM**

Äripäev

Kahepäevase koolituse hind on 479 eurot (+km)
Info ja registreerimine 667 0100 või koolituskeskus@aripaev.ee
Täpsemat kava vaata aadressil www.koolitus.aripaev.ee

raamatupidaja.ee

17. jaanuar

Radisson Blu Hotel Olümpia

Seminar: Oluline tööõiguses – töölepingu seadus versus võlaõigus

ALAR URM,
Advokaadibüroo Lextal vandeadvokaat

9.30–9.55 Registreerimine ja hommikukohv

9.55–10.00 Seminari avamine

Moderator Raamatupidaja.ee toimetaja Juuli Laanemets

10.00–16.10 Advokaadibüroo Lextal vandeadvokaat Alar Urm

- Tööõigussuhe ning töövõtulepingu eristamine. Võlaõiguse üldpõhimõtted.
- Lepingueelsed läbirääkimised. Töölepingu sõlmimine ja tähtajaline tööleping.
- Tööandja teavitamiskohustus ja katseaeg. Töölepingu tühistamise piirangud. Tühistamise ja tühisuse tagajärjed.
- Töö- ja puhkeaeg, ületunnitöö ja maksimaalne tööaeg.
- Tööaja korraldus, igapäevane ja –nädalane puhkeaeg. Puhkus, valveaeg, õhtune tööaeg ja öötöö.
- Töötaja põhikohustused ja saladuse hoidmise kohustus. Konkurentsipiirang ja -piirangu ülesütlemine.
- Tööandja korraldus ja põhikohustused, töötasu, -maksmise kord ja viis.
- Töötasu töö mitteandmisel, töötasu vähendamine, töötasu nõuete aegumine.
- Töötaja vastutus, varalise vastutuse kokkulepe, kahju hüvitamine tööandjale.
- Töölepingu lõpetamine, ülesütlemine katseajal, - töötaja või tööandja algatusel, kollektiivne ülesütlemine, - piirangud, - vaidlustamine.

Seminar sisaldab 2 kohvipausi ja lõunat restoranis Senso

Seminaril osalemine soodushinnaga kuni 10.01.2013 **169 eurot** (km-ga 202.80 eurot), alates 11.01.2013 199 eurot (km-ga 238.80 eurot).

Lisainfo ja registreerimine telefonil **667 0106** või juuli.laanemets@aripaev.ee

Äripäev

TÕUSJA

Olympic on ilma nähtava põhjuseta teinud kahe päevaga meeletu tõusu.

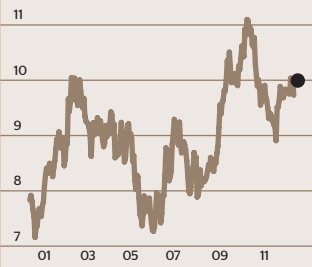
Olympic EG
1,73 EUR +4,22% ▲

LANGEJA

Goldman Sachsi negatiivne nägemus Nestest mõjus eile firma aktsiale valusalt.

Neste Oil
9,78 EUR -2,59% ▼

ÄRIPÄEV 13. detsember 2012

toimetaja Raivo Sormunen, tel 667 0166, e-post raivo.sormunen@aripaev.ee

USA BÖRS

Dow' koerad on telekomisektorist.

Kõrge dividenditootlusega suurfirmad

ROMET KREEK
romet.kreek@aripaev.ee

Seekord ei tule juttu tõukoertest, vaid Dow' koertest (Dogs of Dow). Nii nimetatakse maailma ühe tuntuma aktsiaindeksi Dow Jonesi tööstuskeskmise kümme kõige kõrgema dividenditootlusega aktsiat. Tegemist on omalaadse distsiplineeritud väärusinvesteeringu alaliigiga, mis püüab indeksist kõrgemat dividenditootlust.

Dow' koerte kasutamisega on sedasi, et mõnikord see toimib, mõnikord mitte, nagu kõigi asjadega investeerimismaailmas. Viimastel aastatel on kõrgema dividenditootlusega aktsiate tõus lõonud turgu, kuid Dow' koertel on olnud ka väga õnnetu aastaid, näiteks 2008. aasta, kui dividendide arvutamata kaotati 41,6 protsenti aktsiate kukkumise näol võrreldes indeksi "kõigest" 33,8protsendise kaotusega. Dow' koerad on hästi teeninud pikkadel perioodidel. Näiteks Smart-Money toob välja, et Kansase ülikooli andmetel on Dow' koerad lõonud indeksit 1961. aastast 1998. aastani keskmiselt 1,7 protsendipunkti aastas. Viimasel viieteistkümnel aastal on Dow' koerad indeksilt pureda saanud kümnel aastal.

Seda laadi investeerimine nagu Dow' koerte kasutamine on mehaaniline. Investeeringute valimine on vähe aega nõudev ja lihtne. Võetak-

Tasub teada Hetkel on Dow' koeri erandlikult 11

aktsiate dividenditootlus protsentides

AT&T	5,3
Verizon Communications	4,6
Intel	4,5
Du Pont	4,0
Merck	3,9
Hewlett-Packard	3,7
Johnson & Johnson	3,5
Pfizer	3,5
Chevron	3,4
McDonald's	3,4
Microsoft	3,4

Seekord sai tabel koostatud veidi ennatlikult ning kümne kõrgema dividenditootlusega aktsia asemel on ajutiselt 11, kuna kolmel aktsial on võrdne 3,4protsendine dividenditootlus.

KAESIMEST KOHTA on tabelis hõivanud telekomid – AT&T ja Verizon Communications. Tehnoloogiasektorit esindavad Intel, Hewlett-Packard ja Microsoft.

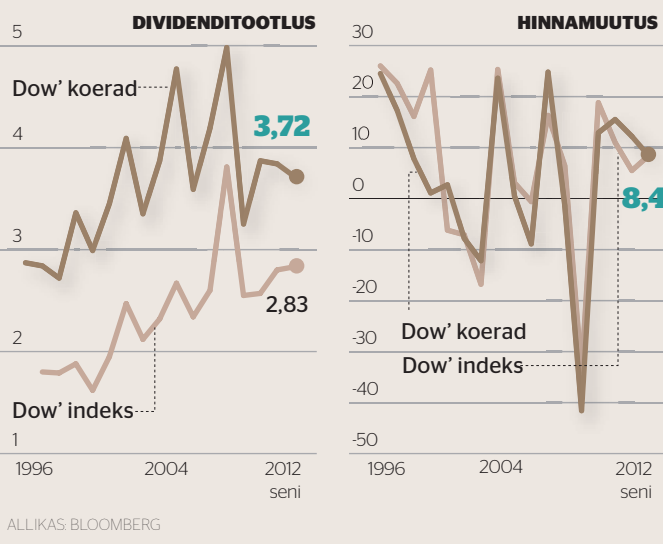
KESKMINE Dow' koerte dividenditootlus on praegu 3,9%.

ÕIGE TABELI saab siiski alles 31. detsembri dividenditootluste põhjal.

Võrdlus

Dow' koerte elu pole olnud meelakkumine

protsentides

”

Kui ise investeerimise valides jäaksid sellised dividendimaksjad tõenäoliselt välja, siis Dow' koerte süsteemi kasutamine aitab sellest puudusest üle saada – see on mehaaniline, emotsioonideta valikuprotsess.

se 31. detsembri Dow' tööstuskeskmisesse kuuluvate aktsiate dividenditootluste tabel ja nopitakse sealt 30 aktsiat välja kümne, mille dividenditootlus on kõrge. Aasta alguses ostetakse kümne ettevõtte aktsiaid dollarites võrdsete summade eest ja ongi kõik. Ei mingit piinlemist, et äkki oleks pidanud ostma hoopis seda või teist aktsiat ehk kas ettevõtte kvartalikasum tuleb üle analüütikute ootuste või mitte. Samuti ei tule lasta end häirida müraudistest, nagu iganädalased tööhoiuraportid.

Aasta lõpus korraldatakse taas aktsiate valiku protseduuri. Et soosinguta jäänud aktsiad turul muutuvad, tuleb mõni olemasolev aktsia likvideerida, kui see värskesse kümne kõrge dividenditootlusega aktsia sekka ei mahu. Neid aktsiaid, kes on jätkuvalt Dow' koerte seas, tuleb juurde osta või vähemaks müüa, et investeringute suurus saaks võrdne.

Tavaliselt on investoritel omad kiiksud – ühed aktsiad meeldivad ja teised ei meeldi. Eriti ei meeldi peksupoisid. Viimased võivad suure tõenäosusega sattuda Dow' koerte sekka. Kui ise investeringuid valides jäaksid sellised dividendimaksjad tõenäoliselt välja, siis Dow' koerte süsteemi kasutamine aitab sellest puudusest üle saada – see on mehaaniline, emotsioonideta valikuprotsess.

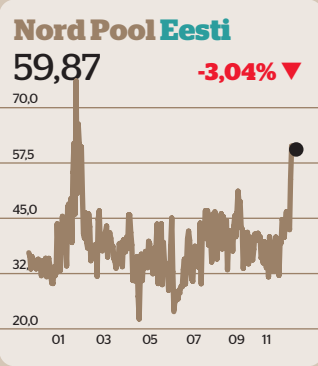
Sellel süsteemil on puudused. Üheks on kindlasti vilets hajutatatus. Tegemist on ainult USA ettevõtetega ning nad kipuvad olema tugevasti kaldu kindlate ebasoosingu või hea vaba rahavoo genereerimise võimega sektorite poole. Tavaliselt

700

punkti joone ületas eile Nasdaq OMX Tallinn. Viimati oli kodumaine indeks sedavõrd kõrgel eelmise aasta märtsis.

ELEKTER

Eratarbijad peaks arvestama, et elektrienergia hinnale lisan- dub lepingus ka käibemaks.

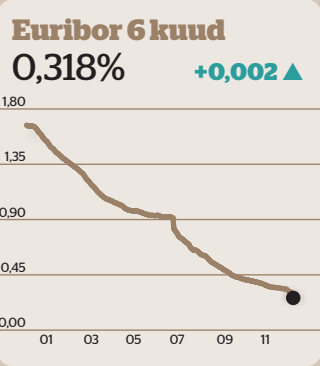
VALUUTA

Euroala kriis kogub tuure: euro langeb.

INTRESS

Euroopa Keskpanga baasint- ressimäärade langetamine surub Euribori alla.

SUURIMA divi- denditootlu- sega firma on hetkel Dow Jones töös- tuskeskmises telekomigi- gant AT&T.

FOTO: BLOOMBERG

Ä RAHA

Kommerts pankade intressitooted

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %								
	keskmiselt kuu jäägil	kuu püsijäägil	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa
Danske Bank****	0,01	0,01**	0,01	0,10	0,20	0,35	0,40	0,50	Kontakteeruge pangaga	65/300(4)	
Swedbank***	0,01 (7)	-	-	-	0,06	0,16	0,26	0,36	0,46	0,56	190
Swedbank***	0,01 (7)		0,05	0,05	0,10	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	6000
Tallinna Äripank		0,05	0,15	0,20	0,40	0,60	0,90	1,20	1,30	-	200
Tallinna Äripank (3)		0,05	0,35	0,40	0,60	0,85	1,15	1,50	1,60	-	200
Nordea Pank	0,10		0,15	0,20	0,25	0,55	0,65	0,80	-	-	320
Citadele Pank	-	-	0,10	-	0,40	0,60	0,70	1,20	1,30	1,30	150
Versobank	0,05	0,10	0,50	0,60	0,70	1,20	1,40	1,70	1,90	2,10	350
DNB	0,25 (7)	-	0,50	-	0,70	0,90	1,05	1,20	1,30	1,40	300
UniCredit Bank	0,10 (9)	-	0,20	0,25	0,30	0,60	0,75	0,90	-	-	300/3000 (9)
SEB	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,15	0,15	0,35	0,40	0,60	100***
LHV Pank	0,10 (10)		0,50	0,60	0,70	1,00	1,00	1,00	-	-	500
Krediidipank	-	0,01	0,15	0,25	0,30	0,55	0,75	1,00	1,20	1,20	100/200(4)
BIGBANK		-	0,15	0,20	0,25	0,45	0,45	0,90	1,25	2,00	300-1500
BIGBANK	-	-	-	-	-	0,45	0,45	0,90	1,25	2,00	1500-30 000
BIGBANK	-	-	-	-	-	0,50	0,50	0,95	1,30	2,05	üle 30 000

pank	tähtajaline hoius %, USD						
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Danske Bank	0,15	0,25	0,25	0,55	0,60	0,75	
Swedbank	-	-	0,15	0,35	0,55	0,80	250
Swedbank	0,10	0,15	0,20	0,40	0,60	0,80	8400
Tallinna Äripank	0,15	0,25	0,35	0,65	0,80	0,95	200
Citadele Pank	0,10	-	0,40	0,60	0,70	1,20	200
Versobank	0,30	0,30	0,50	1,00	1,30	1,70	500
DNB	0,25	-	0,35	0,60	0,90	1,20	300
UniCredit Bank	0,25	0,30	0,35	0,50	0,70	1,00	300/3000(9)
SEB	0,05	0,05	0,10	0,35	0,55	0,70	200
LHV Pank	0,40	0,50	0,70	0,90	1,10	1,20	700
Krediidipank	0,15	0,20	0,30	0,55	0,70	0,90	100/200 (4)

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 1999 eurot ** juriidiline isik ***avades tähtajalise hoiuse internetipangas, on intressimäär kuni 0,10% kõrgem (3) personaal pang. klientidele (4) kontoris (6) internetipanga tähtajalistele hoiustele (7) päevalõpu kontojärgilt; (9) juriidilisele isikule/ eraisikule (10) LHV Pangal minimaalselt jäägitl **** 2- ja 3aastaste hoiuste intressimäärade tutvumiseks kontakteeruge pangaga

Otsid rahale head hoiustamisvõimalust? Ava meil uudne investeerimishoius!

Kui hoiuse alusvara väärtus püsib või kasvab, võid nelja aastaga teenida 12 -14%. Otsustamiseks on aega kuni 18.12.2012.

Teenuse pakkuja on Swedbank AS. Tutvu teenuse tingimustega www.swedbank.ee, vajaduse korral konsulteeri spetsialistiga telefonil 613 1606.

Ä VALUUTA

Euroopa Keskpank

EUR/SEK ▼

8,6275

EUR/RUB ▲

39,9645

Austraalia dollar	AUD	1,2358	Rumeenia leu	RON	4,5268
Bulgaaria leev	BGN	1,9558	Rootsi kroon	SEK	8,6275
Hiina juan	CNY	8,1480	Singapuri dollar	SGD	1,5926
Hongkongi dollar	HKD	10,1061	Suurbritannia nael	GBP	0,8078
India ruupia	INR	70,7490	Sveitsi frank	CHF	1,2109
Jaapani jeen	JPY	108,1200	Taani kroon	DKK	7,4604
Kanada dollar	CAD	1,2850	Tai baat	THB	39,9280
Korea won	KRW	1400,1200	Tšehhi kroon	CZK	25,2650
Leedu liit	LTL	3,4528	Türgi liir	TRY	2,3198
Läti lant	LVL	0,6961	Ungari forint	HUF	282,3300
Norra kroon	NOK	7,3295	USA dollar	USD	1,3040
Poola zlott	PLN	4,0969	Venemaa rubla	RUB	39,9645

Ä BÖRSIKAUBAD

Kütused 12.12

Nafta IPE, bbl	110,17
Nafta NYMEX, bbl	87,11
Mootoribensiin, t	944,00
Diislikütus, t	930,50
Kerge kütteõli, t	910,50
Masuut (1% väävel), t	591,00
Maagaas Henry Hub, btu, USD	3,397

Põllumajandus 12.12

nael = 453,59 g	
Kohv NYBOT, USC/nael	138,60
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	506,10
Kakao NYBOT, USD/t	2434,00
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	220,00
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	471,25

Allikas: Bloomberg, kella 17 seisuga

Värvilised metallid 11.12

USD/t	
Alumiinium LME	2134
Vask LME	8100,5
Plii LME	2295,5
Nikkel LME	17700
Tina LME	23000
Tsink LME	2084

Väärismetallid 12.12

USD/unts, unts = 31105 g	
Kuld COMEX	1717,06
Plaatina NYMEX	1642,00
Palladium NYMEX	696,50
Höbe COMEX	33,32

reklaam

Pankade kontaktandmed

SEB Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 5100
SWEDBANK Liivalaia 8, Tallinn, tel (24h) 631 0310, e-post: info@swedbank.ee
TALLINNA ÄRIPANK Vana-Viru 7, Tallinn, tel 668 8088, faks 668 8089
NORDEA PANK Liivalaia 45/47, Tallinn, tel 628 3300, faks 628 3201
e-post: tallinn@nordea.com
DANSKE BANK Narva mnt 11, Tallinn, tel (24h) 680 0800, e-post: info@danske-bank.ee,
CITADELE PANK Roosikrantsi 2, Tallinn, tel 770 0000, faks 770 0001, e-post: info@citadele.ee
BIGBANK Rüütli 23, Tartu, tel 1333,

faks 737 7582, e-post: bigbank@bigbank.ee, www.bigbank.ee
VERSOBANK Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
BANK DNB Tartu mnt 10, Tallinn, tel 686 8500, faks 686 8501, e-post: info@dnb.ee, www.dnb.ee
ASUNICREDIT BANK EESTI FILIAAL Liivalaia 13, Tallinn, tel 668 8300, www.unicreditbank.ee, e-post: kliendiinfo@unicreditgroup.ee
LHV PANK Tartu mnt.2, tel. 680 0400, fax 680 0402, e-post: lhv@lvh.ee, www.lvh.ee
EESTI KREDIIDIPANK Narva mnt 4, Tallinn, tel 669 0941, faks 661 6037

Ä BÖRS

Tallinn

aktsia	sulgemis- hind, EUR	muutus eelm, %	käive, EUR	P/E	ROE	P/B	divid. tootlus
Arco Vara	1,500	7,91	25 256	-	-4,6%	0,31	0,0%
Baltika	0,526	-0,75	3 408	-	-24,6%	2,17	0,0%
Express Grupp	1,020	2,72	6 581	25,0	3,1%	0,77	0,0%
Harju Elekter	2,500	1,63	3 873	10,4	9,4%	0,98	2,8%
Järvevana	0,550	0,00	0	-	-0,1%	0,66	0,0%
Merko Ehitus	5,980	2,40	8 772	-	-2,2%	0,95	0,0%
Nordecon	1,170	-0,85	12 402	164,3	0,8%	1,29	0,0%
Olympic EG	1,730	4,22	480 969	12,1	27,8%	3,35	5,8%
Premia Foods	0,635	0,16	635	-	-2,1%	0,62	17,3%
Pro Kapital Grupp	2,160	1,41	3 421		-7,2%	1,70	0,0%
Silvano FG	2,650	1,53	134 426	16,4	11,0%	1,81	0,0%
Tallink Grupp	0,773	2,66	139 460	10,5	7,0%	0,74	0,0%
Tin Kaubamaja	5,350	0,00	14 503	10,1	16,4%	1,66	6,5%
Tallinna Vesi	9,220	-0,86	24 317	8,5	31,2%	2,66	9,1%
Trigon PD	0,265	-13,40	133	-	-75,6%	0,52	0,0%
Skano Group	1,200	0,84	450	-	-4,3%	0,72	0,0%

P/E arvutatud viimase nelja kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud puhaskasumi põhjal

Vilnius

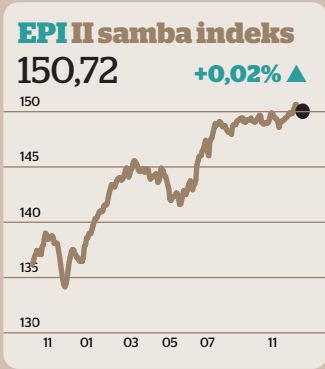
aktsia	sulgemis- hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Apranga	2,15	0,47	-	3,6	5,0
City Service	1,830	0,55	8,3	1,1	12,6
Invalda	1,950	0,52		0,9	-
Linas Agro	0,574	0,35	3,6	1,2	-
Snaige	0,520	0,00	-	2,0	-
TEO LT (Telekomas)	0,735	0,68	12,3	2,0	7,9

Helsingi

aktsia	hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Elisa Comm.	16,76		12,1	3,3	7,8
Finnair	2,31	-2,53	-	0,4	-
Fortum	14,37	0,56	10,4	1,3	-
Neste Oil	9,78	-2,59	-	1,0	3,6
Nokia	2,96	0,20	-	1,4	6,8
PKC Group	16,32	1,18	11,7	2,1	3,7
Stockmann	13,82	-0,22	19,4	1,2	3,6
Stora Enso	5,33	0,57	13,2	0,7	-
UPM Kymmene	9,07	0,44	14,1	0,6	6,6
YIT	14,56	0,69	11,1	1,9	4,8

Tööstusuudised
www.toostusuudised.ee

18 INVESTOR investeerimisfondid

ÄRIPÄEV 13. detsember 2012

toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post turud@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

TÖLGE

Pera Technology ja selle tütarettevõtted tegelevad teaduse rakendamisega ärimaailmas. Aitame nii Euroopas kui ka mujal tegutsevatel ettevõtetel muuta innovaatilisi ideid ja tehnoloogiaid murrangulisteks toodeteks ja protsessideks. Viimase aastakümne jook-sul oleme seda teinud enam kui 600 korral, hallates projekte 2 miljardi euro väärtuses.

Võtame tööle projektijuhte

(Tallinn, Eesti)

25 000–35 000 €

Pakume suurepärast preemiasüsteemi ja eratervishoiuteenuste kasutamise võimalust

Töö sisu

Töötades Tallinnas asuvas uuringu- ja arendusinstituudis, etendavad projektijuhid olulist osa mitme miljoni euro suuruste projektide elluviimisel. Nad püstitavad eesmärgid, suunavad projekte, juhivad projektiresse, tähtaegu ja tegevusi, tagavad tööprogrammide tõhusa ja kvaliteetse rakendamise, pakuvad tagasisidet ja personaalset tuge huvigruppidele, koostavad finantsaruandeid ja protsessiülevaateid, lahendavad projektide oluliseks osaks olevaid ärilisi küsimusi, korraldavad ja juhivad nõupidamisi üle kogu Euroopa ning on valmis sagedasteks reisideks Euroopas.

Nõudmised

Meil on vaja hea tehnilise taibu ja äriavastuga inimesi, kellel on anne ja kogemused või eeldused töötamiseks projektijuhtimise valdkonnas, teadus- või tehnoloogiaalane taust, töökogemus kliendisuhtluses, oskus prioriseerida ülesandeid, püsida ajagraafikus, kohaneda muutuvate oludega, suurepärase suhtlemisoskus (ka kirjalikult), hea inglise keele oskus, inimeste juhtimiseks vajalik enesekindlus ja kogemus, ideaaljuhul kõrgharidus või teaduskraad teadus-, juhtimis- või tehnikavaldkonnas.

Kuidas kandideerida

Töö kohta lisateabe saamiseks saatke e-kiri aadressil hr@pera.com. Kandideerimiseks külastage tööpakkumiste rubriiki meie kodulehel www.peratechnology.com/careers/. Kandideerimise lõpptähtaeg on 3. jaanuar 2013.

www.peratechnology.com

Pera Technology on võrdseid võimalusi pakkuv tööandja.

Sepapaja 6, Ülemiste City, Tallinn 11415 Eesti

Tel +372 610 1230, info@eii.ee, www.eii.ee

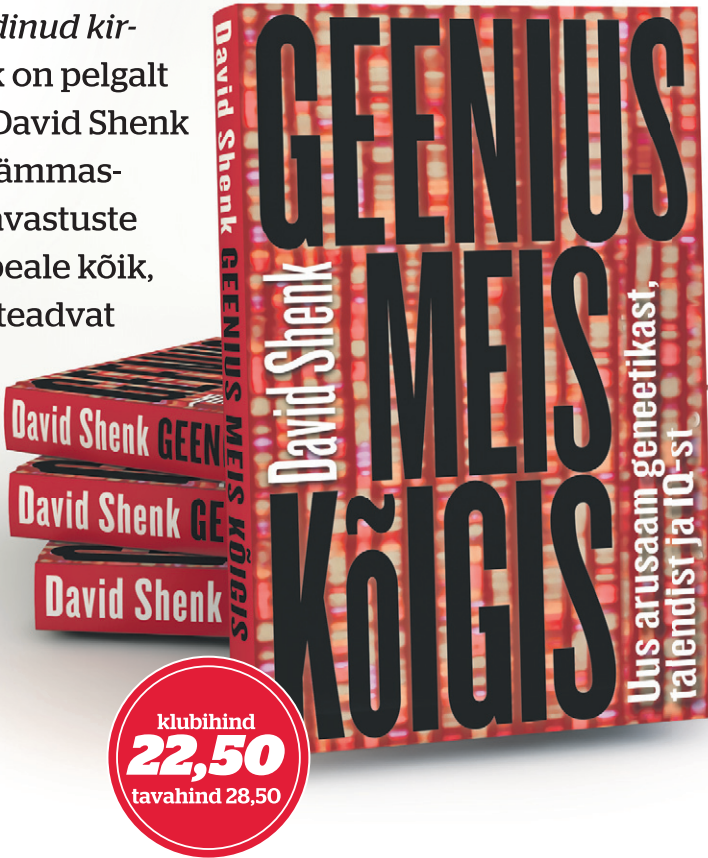
Teaduserakendused ärimaailmas

Telli ja võida!

Telli kuu klubiraamat „Geenius meis kõigis“ ja võid võita kutse kahele teatris Vanemuine 17. veebruaril etenduvale muusikalile „Cabaret“.

Sündinud laulja, sündinud sportlane, sündinud kirjanik – see kõik on pelgalt mugav müüt. David Shenk pöörab uute häämatavate teadusavastuste valguses pea peale kõik, mida arvasite teadvat geenide rolli talendi ja intelligent-suse kujunemisel.

Äripäev raamatuklubi

Jälgige meie tegemisi ka
twitter.com/raamatuklubi
ja Facebookis

FONDID

reklaam

Avaron Asset Management

11.12

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond A, EUR	3,13	3,24	3,18	-	16,21	17,87	3,94	-8,92	12 435 635
Avaroni Privaatportfell B, EUR	13,03	13,03	13,03	-	10,70	10,88	6,69	-	4 571 036
Avaron Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	10,34	10,34	10,34	-	-	-	-	-	5 043 700

Compensa Life

10.12

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,26	-	15,60	14,70	10,40	1,90	4 943 251
Võlakirjaportfell, EUR	-	-	11,79	-	6,60	6,90	5,30	-	483 486

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 30.11.2012. Võlakirjaportfelli mahu info on antud seisuga 30.11.2012.

Danske Capital AS

11.12

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Sampo Pension 25, EUR	0,95	0,96	0,96	1,06	8,81	9,29	4,41	2,03	10 507 688
Sampo Pension 50, EUR	1,09	1,11	1,11	1,54	9,33	9,89	4,41	1,33	143 076 764
Sampo Pension Intress, EUR	0,87	0,88	0,88	0,64	7,71	8,04	4,17	3,52	3 192 004
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension 100 Pluss, EUR	1,36	1,40	1,38	7,98	12,38	13,42	7,46	2,27	2 875 363
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension Intress Pluss, EUR	0,76	0,77	0,76	2,99	8,59	8,97	3,59	-	165 804

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

ERGO Funds

11.12

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EUR	0,91	0,92	0,92	0,01	5,64	6,11	3,66	4,39	8 495 348,46
ERGO Pensionifond 2P2, EUR	1,08	1,09	1,09	1,92	8,77	8,85	4,31	0,37	38 720 315,78
ERGO Pensionifond 2P3, EUR	0,61	0,61	0,61	-	7,61	7,41	-	-	1 333 374,02
ERGO Pensionifond 3P1, EUR	0,83	0,84	0,84	2,08	10,31	10,48	-	-	467 194,00
ERGO Pensionifond 3P2, EUR	0,86	0,87	0,87	2,82	10,92	10,98	-	-	513 451,82
ERGO Pensionifond 3P3, EUR	0,81	0,82	0,82	3,79	9,82	9,71	-	-	527 877,25

LHV Varahaldus

11.12

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,33	1,35	1,35	2,02	12,43	11,30	6,67	3,40	140 698 486
Pensionifond M, EUR	1,08	1,09	1,09	1,37	11,04	10,64	6,27	5,42	21 548 241
Pensionifond S, EUR	1,16	1,18	1,18	0,81	8,86	8,98	5,71	7,56	32 369 936
Pensionifond XL, EUR	1,13	1,14	1,14	2,21	12,70	11,50	5,97	3,06	34 284 716
Pensionifond XS, EUR	1,08	1,09	1,09	0,74	9,25	9,55	6,20	7,36	7 744 678
Täiendav Pensionifond, EUR	1,24	1,26	1,26	7,86	12,91	11,76	6,62	0,89	4 328 946
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	8,06	8,14	8,14	12,94	11,28	9,40	10,99	-	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	5,15	5,20	5,20	13,01	11,28	9,38	10,99	-	3 870 064
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	7,89	7,97	7,97	14,80	9,75	6,96	0,94	-5,52	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	5,04	5,09	5,09	14,79	9,73	6,94	0,93	-	1 308 532

Nordea Pensions Estonia

11.12

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	0,91	0,91	0,91	2,29	10,08	10,75	5,72	-	44 661 674,20
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,74	0,74	0,74	2,96	11,47	12,39	-	-	4 829 435,98
Nordea Pensionifond B, EUR	0,88	0,89	0,89	1,52	10,02	10,86	5,3	-	9 924 437,56
Nordea Pensionifond C, EUR	0,82	0,82	0,82	0,68	6,79	8	3,98	-	1 891 332,24
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,07	1,09	1,08	12,31	12,44	13,95	7,31	-	2 897 826,75
Nordea Pensionifond Intress Pluss, EUR	0,70	0,71	0,71	0,00	8,38	9,06	-	-	462 797,14

Fondivalitsejad

AVARON ASSET MANAGEMENT Narva mnt 5–58, Tallinn 10117, tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
DANSKE CAPITAL AS Narva mnt 11, Tallinn 15015, tel 675 2295, faks 675 2895, funds@danskebank.ee, www.danskecapital.ee, www.danskebank.ee
ERGO FUNDS AS A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, tel 610 6500, faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee
AS GA FUND MANAGEMENT Roosikrantsi 11,

Tallinn 10119, tel 680 2680, faks 680 2681, info@gafm.ee, www.gafm.ee
AS GILD PROPERTY ASSET MANAGEMENT Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealestate.com, www.gildrealestate.com
LHV VARAHALDUS AS Tartu mnt 2, Tallinn 10145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee
NORDEA PENSIONSESTONIA AS Liivalaia

45/47, Tallinn 10145, tel 710 1250, faks 710 1251, eesti@nordea.com, www.nordea.ee
TRIGON FUNDS Viru väljak 2, Metro Plaza 5, korrus, Tallinn 10 111, tel 667 9200, faks 667 9201, fond@trigon.ee, www.trn.ee
AS SEB VARAHALDUS Tornimäe 2, Tallinn 15010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
SWEDBANK INVESTEERIMISFONDID AS Liivalaia 8, Tallinn 15038, tel 631 1606, faks 631 1636, funds@swedbank.ee, www.swedbank.ee/fondid

Maaklerifirmad

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE Roosikrantsi 11, Tallinn, tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensalife.ee, www.compensalife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

VERSOBANK AS Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
SAMPO PANK Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEB ENSKILDA EQUITIES Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802

MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee
SWEDBANK AS Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410

29,6

miljonit inimest keskmiselt töötas Suurbritanias kolmandas kvartalis, mis on kõrgeim tase pärast 1971. aastat.

» Mark Mobius: Ühendriikide võlakirja-
de madalad tootlused sunnivad pensio-
nifonde ja teisi suurinvestoreid jahtima
uskumatut tootlust, mis viib neid sellis-
tele äärealade turgudele nagu Keenia.

Templeton Emerging Markets Grupi juht Mark Mobius on arvamusel, et arenevate riikide
aktsiad tuleval aastal tõusevad, sest globaalse mõjuga keskpangad lisavad likviidsust, mis
paneб investoreid kõrgemaid tootlusi otsima.

FONDID

reklaam

Mandatum Life

11.12

	ost	müük	NAV	riski- aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Investeeringute haldusteenus:									
Turvaline, EUR	113,33	112,77	112,77	-	7,30	8,10	-	-	-
Konservatiivne, EUR	110,38	109,29	109,29	-	3,95	5,00	-	-	-
Tasakaalustatud, EUR	109,39	107,77	107,77	-	2,07	3,25	-	-	-
Progressiivne, EUR	103,70	101,67	101,67	-	-0,52	0,82	-	-	-
Agressiivne, EUR	107,92	105,80	105,80	-	-0,04	1,27	-	-	-
Investeeringisportfelliid:									
Mandatum Life Fixed Income, EUR	138,60	137,91	137,91	-	8,35	9,28	5,43	-	-
Mandatum Life Global Food, EUR	120,54	118,17	118,17	-	-7,88	-7,34	2,74	-	-
Mandatum Life Emerging Opportunities, EUR	105,67	103,60	103,60	-	6,17	5,37	1,21	-	-
Mandatum Life Global Equity, EUR	135,71	133,04	133,04	-	2,41	4,20	1,88	-	-
Mandatum Life Europe Equity, EUR	150,53	147,57	147,57	-	9,05	10,76	3,15	-	-

Swedbank Investeeringisfondid AS

11.12

	ost	müük	NAV	riski- aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond K1, EUR	0,80	0,81	0,81	1,94	6,67	7,71	3,53	1,40	39 773 663,38
Pensionifond K2, EUR	0,87	0,88	0,88	3,51	9,16	10,58	4,69	-0,47	153 408 533,41
Pensionifond K3, EUR	1,01	1,02	1,02	6,29	10,99	12,43	6,14	-1,50	387 073 115,13
Pensionifond K4, EUR	0,74	0,75	0,75	10,52	12,80	14,13			26 184 428,33
Pensionifond V1, EUR	1,17	1,20	1,19	4,56	11,76	12,84	5,56	-1,37	9 265 230,90
Pensionifond V2, EUR	0,90	0,91	0,90	8,06	12,80	14,04	6,52	-3,77	16 904 364,50
Pensionifond V3, EUR	1,03	1,05	1,04	13,06	13,70	15,19	6,79	-7,21	32 921 203,05
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	3,75	3,85	3,79	21,56	-1,85	-6,55	-4,32	-17,61	5 537 518,80
Ida-Euroopa Aktsiafond, EUR	8,36	8,57	8,44	24,65	38,57	35,54	6,06	-20,21	28 322 362,89
Ida-Euroopa Kinnisvara Af, EUR	3,28	3,36	3,31	24,11	27,10	23,87	-3,57	-25,88	7 691 143,66
Fondifond 100, EUR	9,45	9,69	9,54	16,02	14,17	15,42	6,88	-6,73	60 678 524,67
Fondifond 30, EUR	10,88	11,16	10,99	6,08	11,69	13,33	4,95	-0,57	14 129 360,68
Fondifond 60, EUR	10,31	10,57	10,41	10,37	13,15	14,61	6,27	-3,51	50 982 622,51
Venemaa Aktsiafond, EUR	14,85	15,22	15,00	26,52	14,78	12,58	6,79	-11,04	50 870 769,07

ASSEB Varahaldus

11.12

	ost	müük	NAV	riski- aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Energiiline Pf, EUR	0,713	0,721	0,721	2,97	7,55	8,18			8 077 681,14
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,903	0,912	0,912	0,83	5,75	6,23	4,12	4,63	51 920 905,01
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,817	0,825	0,825	1,02	4,45	5,15	3,11		11 586 691,75
SEB Progressiivne Pf, EUR	0,939	0,949	0,949	1,70	6,51	6,99	4,02	-3,02	264 187 471,58
SEB Aktiivne Pf, EUR	0,881	0,889	0,889	13,18	11,12	11,35	5,93	-5,91	13 184 670,17
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,121	1,133	1,133	3,91	5,80	6,13	4,50	-1,81	10 139 571,77
SEB Aktiivne Fondifond A, EUR	6,915	7,054	6,985	11,210	12,370	14,490	6,810	-8,000	3 988 933,00
SEB Dünaamiline Fondifond A, EUR	8,311	8,479	8,395	7,780	10,800	12,170	5,860	-5,680	5 983 271,00
SEB Tasakaalukas Fondifond A, EUR	10,585	10,799	10,692	3,560	11,000	12,160	5,570	-0,190	1 082 557,00
SEB Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	13,110	13,110	13,110	5,380	19,210	19,830	9,600	5,190	64 625 227,00
SEB Geneerilise Farmaatsia Fond A, EUR	9,118	9,209	9,118	13,010	7,610	8,440	2,260	-2,450	1 457 558,00
SEB Kasvufond A, EUR	6,372	6,501	6,436	22,180	22,920	19,590	2,830	-8,850	13 666 610,00
Vahendatavad Fondid *									
SEB Guarantee Fund 80, EUR	99,110	99,606	99,110	3,560	-0,200	-0,280	-3,220	-0,070	29 678 543,00
SEB Corporate Bond Fund, EUR	1,499	1,499	1,499	2,910	12,100	13,010	5,700	4,950	406 220 000,00
SEB Danish Mortgage Bond Fund, EUR	129,291	129,291	129,291	2,990	4,220	5,540	5,750	-	157 530 000,00
SEB High Yield Fund, EUR	127,247	128,519	127,247	3,880	13,450	14,190	-	-	2 010 210 000,00
SEB Short Bond Fund EUR	1,269	1,269	1,269	0,140	-0,300	-0,250	-0,030	-	59 690 000,00
SEB Strategy Balanced Fund	103,830	104,868	103,830	-	3,950	-	-	-	260 200 000,00
SEB Strategy Defensive Fund	104,231	104,231	104,231	-	2,670	-	-	-	155 320 000,00
SEB Strategy Growth Fund	103,751	104,789	103,751	-	3,860	-	-	-	188 730 000,00
SEB Strategy Opportunity Fund	102,815	103,843	102,815	-	3,000	-	-	-	276 900 000,00
SEB Global Chance/Risk Fund, EUR	0,775	0,791	0,783	15,970	13,220	13,360	11,180	-0,340	192 110 000,00
SEB Eastern Europe Fund ex Russia, EUR	2,753	2,809	2,781	20,230	23,650	20,750	4,110	-7,930	140 640 000,00
SEB Eastern Europe Small Cap Fund, EUR	2,479	2,529	2,504	16,810	6,650	1,330	0,570	-9,790	72 210 000,00
SEB Russia Fund, EUR	9,489	9,681	9,585	25,120	10,820	3,790	5,640	-4,780	279 410 000,00
SEB Ethical Europe Fund, EUR	2,281	2,327	2,304	18,610	22,510	23,450	6,900	-5,880	15 990 000,00
SEB Europe Chance/Risk Fund, EUR	1207,177	1231,565	1219,371	18,800	20,750	22,810	6,870	-6,650	15 410 000,00
SEB Europe Fund, EUR	3,333	3,401	3,367	18,400	21,680	23,060	7,350	-5,310	346 390 000,00
SEB Nordic Fund, EUR	6,801	6,939	6,870	22,300	22,590	23,930	8,240	-2,030	71 860 000,00
SEB Nordic Small Cap Fund, EUR	164,057	167,371	165,714	21,190	17,640	17,330	-	-	43 740 000,00
SEB North America Chance/Risk Fund, EUR	3,812	3,889	3,850	17,670	14,460	15,890	14,090	1,520	231 760 000,00
SEB Japan Chance/Risk Fund, EUR	0,378	0,386	0,382	21,380	-1,420	-2,850	1,020	-7,760	20 319 019,00
SEB Asia ex Japan Fund, EUR	6,951	7,091	7,021	18,580	17,470	17,130	12,240	2,080	174 203 056,00
SEB Asia Small Caps ex Japan Fund, EUR	3,507	3,577	3,542	17,670	30,910	30,690	5,980	-0,440	64 500 087,00
SEB Concept Biotechnology, EUR	45,081	45,532	45,081	20,470	24,840	31,890	-	-	107 400 000,00
SEB Medical Fund, EUR	3,337	3,405	3,371	11,480	18,220	24,280	14,990	4,850	24 507 172,00
SEB Asset Selection Fund, EUR	13,522	13,796	13,659	9,440	-5,140	-3,130	-0,920	-	956 570 000,00
SEB Key Select, EUR	9,702	9,751	9,702	3,170	0,780	0,470	-1,700	-	90 560 000,00
SEB Listed Private Equity Fund, EUR	157,555	160,737	159,146	19,940	23,020	22,240	8,960	-	220 080 000,00

* Vahendatavate fondide tagasisvõtmis- ja väljalaskemine saab vaadata www.seb.ee/fondikursid. Fondide mahud on seisuga 31.10.2012.

Trigon Funds

11.12

	ost	müük	NAV	riski- aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Arenevate Turgude Agrisektori Fond, EUR	85,19	87,79	86,93	16,24	-9,87	-10,46	-16,46		2 140 583
Balkani Fond, EUR	12,65	13,09	12,84	20,76	36,89	32,34	3,19	-15,81	7 212 136
Arenevate Turgude Finantssektori Fond, EUR	161,08	166,01	164,36	20,06	17,39	18,82	2,15		4 122 601
Uus Euroopa Kasvufond, EUR	12,34	12,78	12,53	20,31	15,85	17,53	-4,90	-15,91	1 780 815
Uus Euroopa Fond, EUR	19,64	20,33	19,94	13,66	21,20	21,83	11,26	-7,26	15 875 653
Venemaa Top Picks Fond, EUR	20,00	20,71	20,30	24,31	7,40	4,78	14,06	-3,64	9 526 081

raamatupidaja.ee

KALENDER

17. jaanuar 2013

OLULINE TÖÖÕIGUSES – TÖÖLEPINGU
SEADUS VERSUS VÕLAÕIGUS

Lektor: Advokaadibüroo Lextal vandeadvokaat **ALAR URM**

Radisson Blu Hotel Olümpia Tallinn, Liivalaia 33, Tallinn

Soodushind 169 € + km kehtib **kuni 10. jaanuar**,
hind hiljem 199 € + km

22. jaanuar 2013

SIIRDEHINNAD – RISKID JA VÕIMALUSED

Lektorid: Ernst & Young Baltic AS partner **RANNO TINGAS**,
Ernst & Young Baltic AS juhtivkonsultant **KERSTI KULL**,
Maksu ja Tolliameti esindaja

Nordic Hotel Forum, Viru väljak 3, Tallinn

Soodushind 169 € + km kehtib **kuni 15. jaanuar**,
hind hiljem 199 € + km

25. jaanuar 2013

ÜÜRI- JA RENDILEPINGU ERISTAMINE
NING VÕLA SISSENÕUDMINE

Lektor: Advokaadibüroo Casus nõunik **OLAVI JÄNES**

Nordic Hotel Forum, Viru väljak 3, Tallinn

Soodushind 169 € + km kehtib **kuni 18. jaanuar**,
hind hiljem 199 € + km

26. veebruar 2013, Tallinn

28. veebruar 2013, Tartu

KUIDAS VÄLTIDA KONFLIKTE
TÖÖSUHETES?

Lektor: Tartu Ülikooli töö- ja sotsiaalhooldusõiguse
dotsent **GAABRIEL TAVITS**

Radisson Blu Hotel Olümpia Tallinn, Liivalaia 33, Tallinn

Dorpat Konverentsikeskus, Turu 2, TASKU, Tartu

Soodushind 169 € + km kehtib **kuni 20. veebruar**,
hind hiljem 199 € + km

7. märts 2013, Tallinn

12. märts 2013, Tartu

ÄRIÜHENDUSED JA KONSOLIDEERITUD
ARUANDED

Lektor: BDO Eesti AS partner **SVEN SILING**

Meriton Conference & Spa hotell, Paldiski mnt. 4, Tallinn

Dorpat Konverentsikeskus, Turu 2, TASKU, Tartu

Soodushind 179 € + km kehtib **kuni 1. märts**,
hind hiljem 199 € + km

22. märts 2013

ÜLEVAADE MUUDETUD RTJ-DEST
JA MAJANDUSAASTA ARUANDE
KOOSTAMINE

Lektor: vandeauditör **TOOMAS VILLEMS**

Meriton Conference & Spa hotell, Paldiski mnt. 4, Tallinn

Soodushind 169 € + km kehtib **kuni 15. märts**,
hind hiljem 199 € + km

Vaata lähemalt www.raamatupidaja.ee

Paul Polman: Meid ootab Euroopas ees vähemalt kümme aastat aeglast majanduskasvu ja ma ei näe, et see muutuks.

Maailma suurima jäätisetootja Unileveri tegevjuht ütles, et Euroopat ootab kümme aastat majanduslikku stagnatsiooni, samas kui USA maadleb vaeste klassi tõusuga, kes sõltuvad valitsuse abist.

701,40

+1,76% ▲

700

650

600

550

500

01

03

05

07

09

11

perioodi kõrgeim 701,40

perioodi madalaim 531,17

TÕUSJAD

SAS

8,65 EUR

+6,79%

Ramirent

5,80 EUR

+2,84%

Citycon

2,59 EUR

+2,38%

AMD

2,38 USD

+2,15%

Baidu ADR

95,78 USD

+1,79%

Lukoil ADR

65,75 USD

+1,54%

Eilse Föderaalreservi kohtumise eel tõusis kulla hind viimase nädala kõrgeimale tasemele, sest investorid ootasid keskpanga rahakraanide avanemist.

S&P: USA firmad on alainvesteerinud

Reitinguagentuuri Standard & Poor's andmeil vähendasid USA korporatsioonid aastail 2009–2011 investeeringuid 175 miljardi dollari jagu. Tänu sellele suutsid firmad enda reserve täiendada ja finantskriisi üle elada, kuid võib tähendada nende konkurentsivõime kahanemist.

Eile avalikustatud uurimuses kirjeldas S&P alainvesteermist jätkusuutmatuna ning hoiatas, et lühiperspektiivis rahakuhja eelistamine piikaajalistele investeeringutele kahjustab firmade konkurentsivõimet toodete innovatsioonis, tootmisefektiivsuses ja tehnoloogias, kirjutas The Wall Street Journal enne aruande avalikuks saamist. Kulutused vähenesid kõige enam spekulatiivse taseme krediitdireitingut omavates firmades, kelle kapitalikulutused kukkusid ajavahemikul 2009–2011 keskmiselt 20%, samas kui investimisjärgu reitingut omavates firmades langes see 4% võrra.

Raha kuhjamine lühinägelik. Kriisi ajal kärpisid ettevõtted tugevalt kulusid, mis lubasid sel perioodil rahavoogudel kasvada, mille tulemusel kasvas USA ettevõtete (v.a finantsasutused) rahaliste vahendite hulk 2012. aasta teise kvartali lõpuks rekordilise 1,26 triljoni dollarini.

“Võib ju väita, et see tõstis tehnilikult firmade rahalisi vahendeid,” ütles S&P krediidianalüütik Andrew Chang. “Neil firmadel oli raha, et investeerida kasvu, kuid enamik seda ei teinud.”

Tervikuna jõudsid S&P hinnatavad firmad kriisieelsetele investeeringute tasemetele alles 2012. aasta algul. Samas teatas agentuur, et see trend võib pöörduda järgmisel aastal, sest fiskaalkuristik tundmatus kummitab.

Kuid S&P sõnul oleks see halb samm. “Positiivse rahavooga ettevõtetel on kaks valikut: laiendada enda äri investeeringute või ülevõtmiste kaudu või tagastada raha aktsionäridele,” seisis uuringus. “Meie hinnangul on paljude firmade valitud tee suurendada enda raha hulka kõigest lühiajaline lahendus,” teatas reitinguagentuur. Krediidianalüütik Andrew Changi sõnul võib alainvesteermise tagajärjeks olla ka madalamad kasumid, sest firmad kaotavad enda turuosa konkurentsivõimelisematele tegijatele.

FREDY-EDWIN ESSE

fredy-edwin.esse@aripaev.ee

Meie hinnangul on paljude firmade valitud tee suurendada enda raha hulka kõigest lühiajaline lahendus.

S&P krediidianalüütik Andrew Chang

ANALÜÜS

Goldman soovib Neste aktsiat müüa

Soome ainus õlirafineerija Neste Oil tegi eile kuue nädala suurimat langust, sest Goldman Sachs Group soovib klientidel aktsiat müüja rafineerimismarginaalide languse tõttu.

“Aktsia hind ei peegelda täielikult rafineerimismarginaalide langust,” kirjutas Goldman Sachs analüütik Herny Morris kliendikirjas. Goldman alandas Neste aktsiasoovitust neutraalselt müügisoovitusele ning alandas aktsia hinnasihti 11 eurolt 10,50 eurole.

Oktoobri algusest on Neste Oili rafineerimismarginaalid kukkunud 73%. Marginaal alaneks 2. oktoobri 13,83 dollarilt barrelist 3,73 dollarile eileks, vahendab Bloomberg. Selle ajaga on aktsia kukkunud 3,4%.

Morrise sõnul on Euroopa rafineerijad praegu kõige raskemas seisus. “Väikese eksportijana pole Nestel sisuliselt mingit hinnastamismõju. Kesk-pikas väljavaates me säilitame enda ettevaatliku vaate Neste biodiisli divisjoni suhtes, mis meie hinnangul sel kümnendil kasumlikuks ei osutu,” märkis ta.

TULEMUS

SASi majandusaasta lõppes kahjumiga

Põhjamaade suurim lennufirma SAS Group teatas eile majandusaasta kahjumist seoses firma ümberkorraldamise kuludega.

SASi kümne kuu maksude-eelne kahjum oli 1,25 miljardit Rootsi krooni (144 miljonit eurot). Aasta varem teenis firma 381 miljonit krooni (44 miljonit eurot) kasumit. Firma loodab maksudeeelse kasumini jõuda järgmisel aastal. Lennufirma käive kasvas 2,9 protsenti, 36 miljardi krooni ehk 4,2 miljardi euroni, teatas Bloomberg.

SAS, millest 50% kuulub Rootsi, Norra ja Taani valitsustele, plaanib kaotada veel 800 kontoritöökohta ning müüa varasid. Lõppkokkuvõtteks on plaanis vähendada töötajate arvu üle 7000. Ümberkorraldamiskulud lühendatud majandusaastal olid 1,42 miljardit krooni (164 miljonit eurot). SAS muutis enda majandusaasta esitamise kalendrit ning uus majandusaasta sai alguse eelmisel kuul.

LANGEJAD

Kemira

11,42 EUR

-3,22%

Molycorp

11,03 USD

-2,65%

O'Key Group GDR

10,38 USD

-2,63%

Neste Oil

9,78 EUR

-2,59%

Orica

23,36 EUR

-2,18%

Genpact

15,66 USD

-2,03%

USA ametivõimude sõnul oli Euroopa suurima panga HSBC Mehhiko haru narkokartellide lemmikpank, mille kaudu pesti sadu miljoneid dollareid musta raha.

Äripäeva koolitusprogrammide UUED LENNUD stardivad!

Tootmisjuhtimise Kool Praktiline kursus tootmisettevõtetele

Alustab 30. jaanuaril

Koolitaja Jari Kukkonen. Hind 1849 eurot + km

Äripäeva Juhtimiskool

Alustab 31. jaanuaril

Koolitajad Tauri Tällermäe, Andres Liinat, Margus Tinitis, Mare Pork, Elar Killumets. Hind 2189 eurot + km

Finantsteadmiste Kool juhtidele

Alustab 12.-13. märtsil

Koolitaja Margus Tinitis. Hind 1649 eurot + km

UUS!

Juhtide arenguprogramm – „Meeskonna Coaching”

Kuidas juhina oma meeskonda ise tulemuslikult arendada?

Alustab 6.-7. veebruaril. ISCI koolitajad Signe Vesso ja Kaupo Saue. Hind 1855 eurot + km

UUS!

Juhtide arenguprogramm – „Edukaks koos kliendiga!”

Kuidas toetada organisatsiooni muutumist kliendile väärtust loovaks ettevõtteks?

Alustab 21. märtsil. Koolitaja Tiina Merkuljeva. Hind 1855 eurot + km

Äripäev

Täpsemad kavad aadressil
www.koolitus.aripaev.ee

Info ja registreerimine
telefonil 667 0100,
elektronposti aadressil
koolituskeskus@aripaev.ee
või koduleheküljel
www.koolitus.aripaev.ee